

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Rozpočty ÚSC - dobrovolných svazků obcí

Renata Žmolíková

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Žmolíková Renata

Veřejná správa a regionální rozvoj nav.- Šumperk

Název práce

Rozpočty ÚSC - dobrovolných svazků obcí

Anglický název

The municipality budget - microregions

Cíle práce

Cílem diplomové práce je statistická analýza ukazatelů charakterizujících hospodaření vybraných dobrovolných svazků obcí. Prostřednictvím těchto analýz bude vytvořen přehled a následně vyhodnocení poskytující základní informace jednotlivých DSO v dané oblasti a odhad jejich budoucího vývoje.

Metodika

Pro zjištění stavu a vývoje ukazatelů charakterizujících hospodaření dobrovolných svazků obcí budou použity metody analýzy. Na základě jejich výsledků pak budou zvoleny vhodné statistické metody jako například metody indukční statistiky či analýzy časových řad, které umožní zhodnocení dané problematiky.

Harmonogram zpracování

1. Příprava osnovy, vytvoření seznamu literatury – do 1.1.2013
2. Cíl práce – jasně formulovat, čeho se bude vlastní text týkat – do 1.3.2013
3. Zdroje dat – výběr a zdůvodnění vhodných ukazatelů pro analýzu – do 1.3.2013
4. Zpracování rešerše – do 30.6.2013
5. Zpracování metodiky, sběr dat – do 30.10.2013
6. Vlastní analýza dat – do 30.1.2014
7. Kompletace práce – únor 2014

Rozsah textové části

60 - 80 stran

Klíčová slova

analýza, mikroregion, region, dobrovolný svazek obcí, obce, Jeseníky, rozpočet, dotace, příspěvky,

Doporučené zdroje informací

PEKOVÁ, J. a kol. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. Praha. ASPI, a.s. 2005. 2. přepracované vydání. ISBN 80-7357-052-1
PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů. Praha. GRADA Publishing a.s. 2007. ISBN 978-80-247-2097-5.
RŮŽIČKOVÁ, R. Neziskové organizace. Vznik, účetnictví, daně. Olomouc: Anag, 2007. ISBN 978-7263-404-0
Kolektiv autorů. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2. Vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-086-4
SABOVÁ, H. Svazky obcí a jejich majetek
PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha : Grada Publishing, a.s., 2009. 248 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
FRUMAROVÁ, K. Formy spolupráce obcí podle zákona o obcích, Veř. správa 2002, č. 39
Kolektiv autorů. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010
ŽEHROVÁ, J., PFEIFEROVÁ, D. Finance municipalit, 2010, Vyd. 2. V Praze : Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, ISBN 978-80-213-2024-6
PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. Veřejný sektor – řízení a financování. 1. Vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-90-7357-936-4
PEKOVÁ, J., PILNÝ, J.: Veřejná správa a finance veřejného sektoru, Aspi, 2005. ISBN 978-80-7357-052-1
MAŘÍKOVÁ, P.: Malé obce – sociologický pohled, MV
HAMERNÍKOVÁ, B., MAAYTOVÁ, A. et al. Veřejné finance. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-698-1
LOŠTÁK, M. (2006). Regionální rozvoj a rozvoj venkova: jejich kontext. In Regionalistka, regionální rozvoj a rozvoj venkova. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze

Vedoucí práce

Benešová Irena, Ing., Ph.D.

Termín odevzdání

březen 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.

Děkan fakulty

V Praze dne 12.11.2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Rozpočty ÚSC – dobrovolných svazků obcí" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne datum odevzdání

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Ireně Benešové, Ph.D. za odborné vedení, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování diplomové práce věnovala.

Rozpočty ÚSC – dobrovolných svazků obcí

The municipality budget – microregions

Souhrn

Práce analyzuje dva různé, avšak v mnohých znacích podobné svazky obcí na Jesenicku, které byly založeny za účelem vzájemné spolupráce řešící problematiku života na Jesenicku. Teoretická část je literární rešerší vymezující základní pojmy vztahující se k problematice rozpočtového procesu dobrovolných svazků obcí. Zabývá se obecně veřejnou správou, územně samosprávnými celky a hlavně jejich sdružováním v dobrovolných svazcích obcí.

Praktická část vymezuje charakteristiky vybraných dobrovolných svazků **Sdružení měst a obcí Jesenicka a Mikroregionu Jesenicko**. Oba svazky mají podobnou organizační strukturu, podobné stanovy, hospodaří podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Porovnává jejich poslání a vývojové etapy. Hodnotí rozpočtový proces dobrovolných svazků obcí v letech 2008 – 2013 a analyzuje potenciály svazků, předpoklady jejich dalšího směřování a rozvoje. Závěrem shrnuje zjištěné skutečnosti a ukazuje také, jak důležitým článkem veřejných rozpočtů dobrovolný svazek obcí je a jakou má roli ve spolupráci obcí v rámci různých regionů.

Vzhledem k jedinečnosti každého dobrovolného svazku, která vyplývá z geografických, klimatických, ekonomických a dalších specifik není možné výsledky práce plně aplikovat na jiný dobrovolný svazek.

Klíčová slova: dobrovolné svazky obcí, mikroregion, rozpočet, dotace, příspěvky, analýza, regionální rozvoj, odpadové hospodářství, projekt, spolupráce

Summary

The work analyzes two different, but in many respects similar, associations of municipalities in the Jeseník region, which were established in order to work solving the problems of life in the Jeseník region. The theoretical part is a literature review defining the basic concepts related to the issue of budget process voluntary associations of municipalities. It deals with the general public administration, local government units and especially their pooling in voluntary unions of municipalities.

The practical part defines the characteristics of selected voluntary associations Association of Towns and Municipalities of the Jeseník region and Micro the Jeseník region. Both volumes have a similar organizational structure, similar statutes, which operate according to the law on budgetary rules of territorial budgets. Compares their mission and developmental stages. It assesses the budgetary process of voluntary associations of municipalities in years 2008 - 2013 and analyzes the potential volumes, estimates of future progress and development. In conclusion summarizes the findings and also shows how important element of public budgets is a voluntary association of municipalities and his role in partnership with municipalities in the various regions. Due to the uniqueness of each voluntary association that results from the geographic, climatic, economic, and other specifics of the work are not be fully applied to other voluntary union .

anglický překlad českého souhrnu

Keywords: voluntary associations of municipalities, micro, budget, grants, contributions , analysis, regional development, waste management, project collaboration

1	ÚVOD	9
2	Cíl práce a metodika.....	10
2.1	Cíl práce	10
2.2	Metodika	11
3	Veřejný sektor	12
3.1	Charakteristika rozpočtové soustavy.....	13
3.2	Obce v České republice.....	15
3.3	Obecní samospráva	16
3.3.1	Působnost obce.....	17
3.3.2	Spolupráce obcí.....	18
3.3.3	Mikroregiony z hlediska regionální struktury České republiky.....	19
3.4	Dobrovolné svazky obcí.....	20
3.4.1	Obecná charakteristika financování obcí a DSO	21
3.4.2	Hospodaření svazku obcí	22
3.4.3	Závěrečný účet obce a svazku obcí.....	31
3.4.4	Porušení rozpočtové kázně a správní delikty	33
4	Sdružení měst a obcí Jesenicka a Mikroregion Jesenicko	34
4.1	Sdružení měst a obcí Jesenicka	35
4.1.1	Hospodaření a majetek SMOJ.....	36
4.1.2	Historie SMOJ.....	37
4.1.3	Ostatní aktivity Sdružení měst a obcí Jesenicka	47
4.1.4	Hospodaření SMOJ v roce 2013	48
4.1.5	Schválený rozpočet SMOJ na rok 2014	51
4.1.6	Budoucnost SMOJ	52
4.2	Mikroregion Jesenicko (MRJ)	53
4.2.1	Právní rámec vzniku MRJ.....	54
4.2.2	Majetek a zdroje příjmů MRJ	54
4.2.3	Projekty vzájemné spolupráce.....	59
4.2.4	Hospodaření Mikroregionu v roce 2013	61
4.2.5	Schválený rozpočet MRJ na rok 2014	64
4.2.6	Budoucnost Mikroregionu Jesenicko.....	65
4.3	Shrnutí	69
5	Závěr	71
	Seznam použité literatury.....	73
	Seznam webových zdrojů.....	74
	Další zdroje.....	75
	Seznamy obrázků, schémat, tabulek, grafů a fotografií.....	76
	Seznam příloh.....	77

1 ÚVOD

Veřejné finance tvoří významnou součást ekonomiky každého státu. Jsou produktem veřejné politiky státu (státní sektor) a veřejné politiky decentralizovaných útvarů např. krajů měst, obcí (municipální sektor) a nadstátního útvaru (Evropská unie). Posláním veřejných financí je zajistit fungování veřejného sektoru a přispívat k dosažení stability a efektivnosti národního hospodářství.¹ Základním nástrojem veřejných financí je soustava veřejných rozpočtů, v níž sice klíčovou roli hraje státní rozpočet, ale velmi významnou část představují rozpočty územních samospráv. Soustavu veřejných rozpočtů v užším pojetí tvoří státní rozpočet, rozpočty krajů, rozpočty měst a obcí, svazky obcí, ve statutárních městech na městské obvody (městské části) také rozpočty obvodů, částí. Do soustavy veřejných rozpočtů v širším pojetí zahrnujeme i státní fondy a peněžní fondy zřizované obcemi a kraji. Rozpočty územně samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí jsou velmi specifické, zajímavé a tato problematika je blízka především odborné veřejnosti. Představená práce bude zdrojem informací pro nově zvolené zastupitele, kteří se s veřejnými rozpočty setkávají poprvé. Přínosná bude i pro zaměstnance veřejné správy a širokou veřejnost.

¹ SCHNEIDEROVÁ, I. Rozpočtová skladba v roce 2009 rozpočtová pravidla, praktická řešení, návody a vzory. 1. vydání. Rožďalovice: Revos-L, 2009, s. 7

2 Cíl práce a metodika

Tato diplomová práce analyzuje hospodaření, financování a rozpočty územně samosprávných celků – dobrovolných svazků obcí ve specifické oblasti bývalého okresu Jeseník.

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnocení rozpočtového procesu dobrovolných svazků obcí a to Sdružení měst a obcí Jesenicka (dále SMOJ) a Mikroregionu Jesenicka (dále MRJ) v letech 2008–2013.

Hlavní cíl bude naplněn pomocí dvou dílčích cílů, z nichž první analyzuje svazky obcí obecně a porovnává dva konkrétní svazky obcí na Jesenicku, jejich poslání, vývojové etapy a jejich hospodaření. SMOJ sdružuje všech 24 obcí a měst bývalého okresu Jeseník. Řeší regionální i neregionální záležitosti Jesenicka. Dopravní dostupnost, ostatní dopravní obslužnost okresu Jeseník, zdravotnictví a nezaměstnanost na Jesenicku. Z důvodu rozdílných životních a klimatických podmínek je území rozděleno do čtyř přirozených mikrocelků (mikroregionů). Velmi specifickým mikroregionem je MRJ, ležící v jižní části okresu Jeseník, mezi Rychlebskými horami a Hrubým Jeseníkem. Vzhledem k tomu, že se jedná o horskou a lázeňskou oblast, zaměřuje se MRJ především na rozvoj cestovního ruchu. První část práce se zabývá obecně postavením a strukturou zemní samosprávy v rámci veřejné správy v České republice a spoluprací obcí. Spolupráce obcí není specifická jen pro Českou republiku. Různé formy spolupráce obcí jsou využívány i v ostatních evropských zemích. Nejvyužívanější formou spolupráce v České republice je svazek obcí. Svazky obcí jsou zakládány za účelem spolupráce obcí na různých projektech. Jednou z možností, jak řešit nedostatek finančních prostředků na výstavbu a opravy infrastruktury, na akce společenské, kulturní a sportovní, na rozvoj cestovního ruchu a na rozvoj celé oblasti, je získávání dotací nejen státních, ale hlavně z různých fondů Evropské Unie. Protože ale Evropská Unie dává přednost regionálním projektům, vytvářet svazky s jinými obcemi je velmi významné.

Druhý dílčí cíl je vymezit fungování rozpočtů územních samosprávních celků a svazků obcí, jejich úlohu v soustavě rozpočtů, a uvedení jednotlivých prvků

rozpočtového procesu ve svazku obcí. V neposlední řadě uvést, jak je z výsledků Závěrečného účtu sestaven rozpočet svazku obcí na rok následující, v tomto případě na rok 2014.

Významné postavení v úsilí o zvýšení hospodárnosti má být účinná veřejná a občanská kontrola. Občané by měli mít zájem o kontrolu hospodárnosti v oblastech, kde žijí a pracují. Praktickým aspektem této diplomové práce by měl být návod nejen pro nově zvolené zastupitelstvo, ale i pro širokou veřejnost, jak pracovat s rozpočtem svazku obcí, jak dosáhnout maximální hospodárnosti při nakládání s rozpočtovými prostředky. Existuje mnoho materiálů, brožur a článků o svazcích obcí obecně. Tato práce si klade za cíl analyzovat a ukázat svazky obcí z hlediska jejich hospodaření a upozorňovat na vybraná specifika každého svazku obcí. Ukazuje také, jak důležitým článkem veřejných rozpočtů dobrovolný svazek obcí je a jakou má roli ve spolupráci obcí v rámci různých regionů.

2.2 Metodika

Při zpracování této diplomové práce je použita metoda analýzy odborné literatury, právních dokumentů, informačních a internetových zdrojů. Veškerá poznání jsou podložena literárními prameny a jsou doplněna vlastními komentáři. V práci je použita grafická metoda, vlastní i převzatá statistická interpretace a fotodokumentace.

Dalšími použitelnými metodami je studium písemných dokumentů. V práci bylo využito pro získání informací zdrojů sekundárních i primárních. Základními zdroji sekundárních dat bylo studium odborné literatury, studium internetových zdrojů a konzultace. Primární zdroje informací byly zjišťovány z ročních účetních a rozpočtových výkazů organizací, které byly zkoumány a analyzovány. Pro účely analýzy byl vybrán dobrovolný svazek obcí Sdružení měst a obcí Jesenicka a Mikroregion Jesenicko. Cílem analýzy jako rozkladové metody je vysvětlení jednotlivých organizací, podmínky vzniku, etapy vývoje a dalšího směřování. Tyto metody jsou doplněny rozhovory se starosty členských obcí svazků obcí.

V práci je také využita metoda komparace. Je jednou z nejpoužívanějších vědeckých metod práce, která umožňuje stanovit rozdíly a shody těchto organizací. Při srovnání byly zjištěny shodné a rozdílné podmínky získávání zdrojů a hospodaření. Jednotlivé části se pomocí syntézy myšlenkově spojují v celek. Při syntéze se sledují

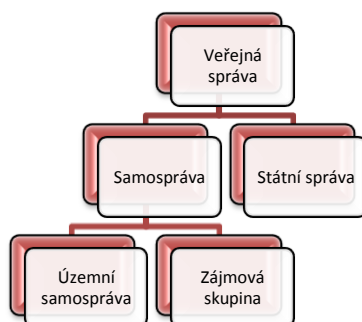
vzájemné podstatné souvislosti mezi jednotlivými organizacemi, a tím lépe a hlouběji poznáváme jev jako celek. Syntéza pomáhá odhalovat vnitřní zákonitosti fungování a vývoje celého Jesenického regionu. Metoda analýzy a syntézy v této práci tvoří nedílnou jednotu a obě metody se prolínají a doplňují.

3 Veřejný sektor

Na veřejnou správu její strukturu lze pohlížet ze dvou hledisek. Z hlediska toho, zda veřejnou správu vykonává stát svými orgány jakožto státní správu, či stát přenechává určitý okruh záležitostí na nestátní veřejnoprávní korporace, aby se spravovaly na samosprávném principu. Dále z hlediska geografického, tzn., zda se jedná o ústřední, územní, případně místní správu.

Podle prvního kritéria lze veřejnou správu chápat jako systém, který je tvořen státní správou a veřejnou samosprávou (schéma č. 3.1). Státní správu vykonává stát prostřednictvím souhrnu institucí a to přímo, nebo zprostředkovaně (územní samosprávou). Veřejná samospráva v tradičním pojetí bývá označována jako výsledek delegování správy na jiné, nestátní subjekty. Samospráva je tedy výrazem decentralizace a demokracie. Samospráva má oprávnění vykonávat svoje záležitosti samostatně, vlastním jménem a prostředky, v rámci zákonem stanovenými předpisy².

Schéma 3.1 Organizace veřejné správy

Zdroj: R., Provažníková *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing 2009, s. 12

²PROVAŽNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 11 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

3.1 Charakteristika rozpočtové soustavy

„Rozsah rozpočtové soustavy, která v každém státě tvoří nedílnou součást finančního systému, je závislý na politickém a územním uspořádání státu, na velikosti veřejného sektoru a na tradici dané země.

Rozpočtovou soustavou rozumíme soustavu veřejných rozpočtů (včetně rozpočtových vztahů fungujících uvnitř této soustavy) a institucí, které zabezpečují tvorbu, rozdělování, užití a kontrolu toků jednotlivých okruhů finančních prostředků v rámci této soustavy.

Soustava veřejných rozpočtů v České republice je tvořena rozpočty centrální vlády a rozpočty místními. Mezi rozpočty centrální vlády patří státní rozpočet včetně Národního fondu (předstrukturální a strukturální fondy EU), šest státních fondů, privatizační fondy a zdravotní pojišťovny. Místní rozpočty tvoří rozpočty krajů, obcí, regionálních rad regionů, organizačních složek a příspěvkových organizací.“³

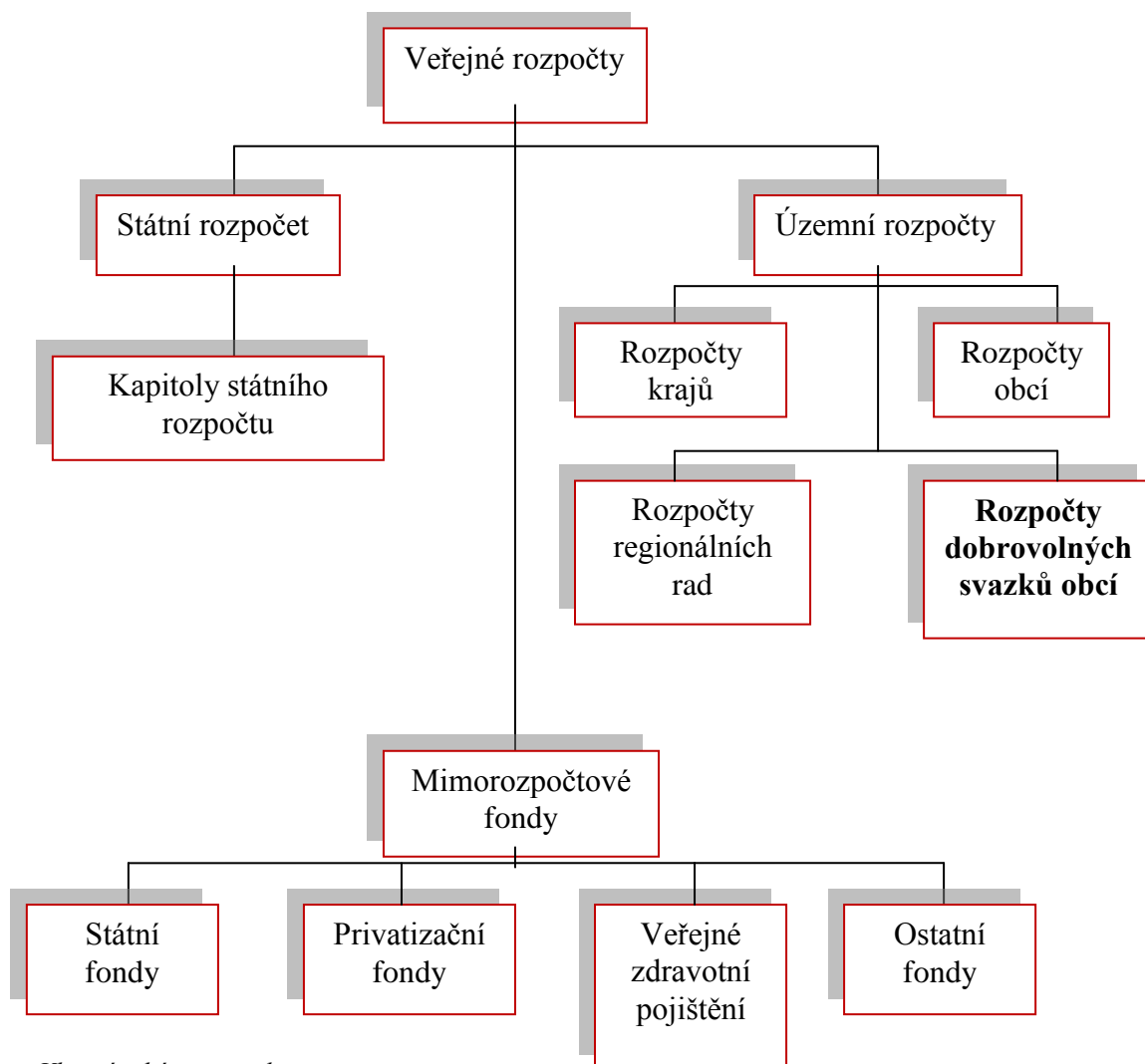
Ústřední postavení v soustavě veřejných rozpočtů má **státní rozpočet**, ve kterém jsou soustředěny státní finance. Je vytvářen a používán s využitím nenávratného a neekvivalentního způsobu rozdělování. Princip nenávratnosti znamená, že oproti jiným finančním operacím, kde existuje návratnost (např. úvěr) anebo alespoň částečná návratnost (pojištění), v oblasti veřejných financí podobný přímý vztah nevzniká (i když z hlediska globálního vztahu mezi veřejnými příjmy a výdaji tato návratnost bezesporu je). Tím, že jednotlivec zaplatí daň, nevzniká mu žádný nárok na ekvivalentní plnění. Státní rozpočet zahrnuje očekávané příjmy a výdaje na zabezpečení úkolů a krytí potřeb ČR v daném rozpočtovém období. Obsahuje i finanční vztahy k rozpočtům krajů a obcí.

Státní rozpočet plní několik funkcí, a to:

- 1) funkci centralizovaného peněžního fondu, čili tokové veličiny, kde postupně během rozpočtového období nabíhají příjmy a zároveň se financují potřeby prostřednictvím výdajů.

³ HAMERNÍKOVÁ, B., MAAYTOVÁ, A. et al. *Veřejné finance*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 165 s.

Schéma 3.2 *Soustava veřejných rozpočtů ČR*

Zdroj: Vlastní schéma autorky

- 2) funkci účetní coby bilance příjmů a výdajů.
- 3) funkci finančního plánu na rozpočtové období.
- 4) funkci právní normy – zákona, jelikož je schvalován zákonodárnými sbory a nabývá formy rozpočtového zákona, vždy na rozpočtové období jednoho kalendářního roku.
- 5) funkci nástroje fiskální politiky vlády, čili využití veřejných financí k makroekonomické stabilizaci.

Dalšími nástroji rozpočtové politiky státu jsou kromě státního rozpočtu také střednědobý výhled státního rozpočtu a státní závěrečný účet. Tvorbu, funkce a obsah

státního rozpočtu, státního střednědobého výhledu a státního závěrečného účtu upravuje zákon⁴.

„V České republice se s obnovením územní samosprávy v roce 1990 obecním zřízením staly dalším důležitým článkem rozpočtové soustavy rozpočtu obcí.

V současné době se mezi rozpočty územní samosprávy, označované jako územní rozpočty v ČR, zahrnují:

- 1) rozpočty měst a obcí,*
- 2) rozpočty krajů,*
- 3) rozpočty dobrovolných svazků obcí (DSO).*

Územní rozpočty jsou důležitým článkem v soustavě veřejných rozpočtů v ČR s ohledem na pokračující reformu veřejné správy. “⁵

3.2 Obce v České republice

Pro ČR je charakteristická rozdrobená sídelní soustava. Je daná dlouhodobým historickým vývojem. Od roku 1961 se počet obcí (8726) stále snižoval. Hlavní důvod bylo administrativní snižování počtu malých venkovských obcí, které se rozhodly sloučit do střediskové sídelní soustavy. Nejnižší stav nastal v roce 1990, kdy v České republice úředně existovalo pouze 4 100 obcí. V té době se počet obcí začal zvyšovat. Mnoho menších obcí, jejichž obyvatelům se nelíbilo sloučení do střediskových obcí, se opět osamostatnilo. Na počátku 90. let min. století „nově“ vzniklo asi 2097 obcí. Od roku 1994 se počet obcí ustálil a v současné době má Česká republika 6 250 obcí⁶.

Za posledních 20 let se velikostní struktura příliš nezměnila. Ve většině obcí žije méně než 2 000 obyvatel. Asi v 89 % obcí žije cca 27 % obyvatelstva. Přitom i pro tyto obyvatele je nutné zajistit základní vybavenost lokálními veřejnými statky⁷. Existence velkého počtu malých obcí je z ekonomického hlediska neefektivní. Obecně platí, že vysoký počet malých obcí vyžaduje komplikovanější a nákladnější systém územní samosprávy. Hlavními problémy malých obcí jsou:

⁴ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. Vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, 238 s.

⁶ MAŘÍKOVÁ, P.: *Malé obce – sociologický pohled*, MV, str. 2

⁷ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. Vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012, 137 s.

- nedostatek financí,
- špatné zajištění kvalitního vyřizování správních záležitostí,
- značný nárůst kompetencí, které musí obce vykonávat⁸.

Převaha malých obcí v praxi způsobuje těmto obcím problémy, protože disponují relativně malým objemem finančních prostředků ve svých rozpočtech. V České republice je obtížné přesvědčit obce ke slučování. Z tohoto důvodu je přijatelnější sdružování obcí pro společné zabezpečování některých druhů lokálních veřejných statků pro občany.

Spolupráce obcí není specifická jen pro Českou republiku. Různé formy spolupráce obcí jsou využívány i v ostatních evropských zemích. Nejvyužívanější formou spolupráce v České republice je svazek obcí. Svazky obcí jsou zakládány za účelem spolupráce obcí na různých projektech. Jednou z možností, jak řešit nedostatek finančních prostředků na výstavbu a opravy infrastruktury, přispívat na základní dopravní obslužnost, na akce společenské, kulturní a sportovní, na rozvoj cestovního ruchu a na rozvoj celé oblasti, je získávání dotací nejen státních, ale hlavně z různých fondů Evropské Unie. Vzhledem k tomu, že Evropská Unie dává přednost regionálním projektům, je jednou z možností vytvářet svazky s jinými obcemi.

3.3 Obecní samospráva

Obec je základní územní jednotkou státu. Je tvořena obyvatelstvem, má vymezené území (katastrální území obce). Obec má právo na samosprávu, které je zakotvené v ústavě České republiky (čl. 8). Působnost obce, její postavení a orgány definuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, (dále jen „zákon o obcích“). Na základě zákona získaly obce v roce 1990 dnem voleb do obecních zastupitelstev svou právní subjektivitu s právní formou „obec“. Ústava České republiky obce označuje jako „veřejnoprávní korporace“ a uvádí, že obec může mít vlastní majetek a v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto

⁸ GROSPÍČ, Jiří, Tomáš LOUDA a Lenka VOSTRÁ. *Územní samospráva v České republice a Evropě: sborník příspěvků z mezinárodní konference Územní samospráva v České republice a v Evropě--její problémy a perspektivy v XXI. století*": Třešť, 21. - 22. 11. 2006. 1. Vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007, 423 p. ISBN 80-738-0028-4. 157s.

vztahů vyplývající. Obec je **základním územním samosprávným společenstvím občanů**, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce a pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Je nejen samosprávnou jednotkou, ale Ústava České republiky zároveň umožňuje, aby obecní úřad, jako výkonný orgán obce, byl pověřen výkonem státní správy ve věcech, o nichž tak stanoví zákony. Naše právní úprava výkonu státní správy tuto možnost plně využívá, takže obce vykonávají státní správu ve velice rozmanitém spektru a tato jejich role se stále více rozšiřuje⁹.

3.3.1 Působnost obce

Úkoly patřící do samosprávy obce (samostatná působnost) plní v rozsahu stanoveném zákonem a v souladu s potřebami obce. Svěří-li zákon obci výkon státní správy (přenesená působnost), je území obce správním obvodem. Do samostatné působnosti patří zejména záležitosti vymezené zákonem o obcích (§ 84, § 85, § 102) s výjimkou vydávání nařízení obce (tj. přenesená působnost). Obec jako územní společenství občanů má právo na samosprávu prostřednictvím volených orgánů obce (zastupitelstvo obce). Zastupitelstvo má vyhrazené určité pravomoci jako například schvalování programu rozvoje obce, schvalování rozpočtu, závěrečného účtu apod. Obec dále pečuje v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a potřeb svých občanů v oblasti bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy, informací, výchovy, vzdělávání a kultury.

Do **samostatné působnosti** na základě dalších zákonů patří zejména:

- 1) zřizování a správa předškolních zařízení
- 2) místní poplatky
- 3) ochrana veřejného zdraví
- 4) zajištění připravenosti obce na mimořádné události a provádění záchranných a likvidačních prací na ochranu obyvatel.

Povinnosti může obec ukládat v rámci samostatné působnosti místním právním předpisem tj. **obecně závaznou vyhláškou** v těchto případech:

⁹ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J.: *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, str. 78

- 1) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku
- 2) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních akcí, včetně tanečních zábav, stanovením závazných podmínek
- 3) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti
- 4) stanoví-li zvláštní zákon.

Vydávání obecně závazných vyhlášek, včetně jejich úprav a rušení, je vyhrazeno obecnímu zastupitelstvu. Přenesená působnost je vykonávána orgány obcí. Jsou podřízeny a kontrolovány orgány státní správy (ve vymezených případech krajskými úřady). Výkony přenesené působnosti je nejen právem, ale i povinností obce, aby byly řádně zabezpečeny. Obyvatelé obcí mají právo na fungující veřejnou správu¹⁰.

3.3.2 Spolupráce obcí

Zákon o obcích umožňuje obcím při výkonu samostatné působnosti vzájemnou spolupráci. Zákon o obcích (§ 46) stanoví, že obce mohou vzájemně spolupracovat. Možnost spolupráce mezi obcemi při plnění jim svěřených úkolů vyplývá částečně i z jejich základního poslání, jímž je zabezpečování veřejných statků a služeb.

„Sdružování obcí do větších celků mělo svůj postupný vývoj. Nejprve se odehrálo s cílem společně dosáhnout na dotace, pak obce objevily kouzlo společného řešení problémů a dnes je zapojení většiny obcí do některého z mikroregionů bráno prakticky za samozřejmé.“¹¹

„Právo na spolupráci nalezneme zakotvené i v mezinárodních dokumentech, kdy je pro Českou republiku významný především čl. 10 Evropské charty místní samosprávy, který zakotvuje právo místních společenství vzájemně spolupracovat a sdružovat se (a to jak na úrovni vnitrostátní, tak i mezinárodní).“¹²

Spolupráce obcí není specifická jen pro Českou republiku. Různé formy spolupráce obcí jsou využívány i v ostatních evropských zemích. Nejvyužívanější formou spolupráce v České republice je svazek obcí. Svazky obcí jsou zakládány

¹⁰ ŽEHROVÁ, J., PFEIFEROVÁ, D. *Finance municipalit*, str. 18, 19

¹¹ Kolektiv autorů. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*, str. 58

¹² FRUMAROVÁ, K. *Formy spolupráce obcí podle zákona o obcích*

za účelem spolupráce obcí na různých projektech. Jednou z možností, jak řešit nedostatek finančních prostředků na výstavbu a opravy infrastruktury, přispívat na základní dopravní obslužnost, na akce společenské, kulturní a sportovní, na rozvoj cestovního ruchu a na rozvoj celé oblasti, je získávání dotací nejen státních, ale hlavně z různých fondů Evropské Unie. Vzhledem k tomu, že Evropská Unie dává přednost regionálním projektům, je jednou z možností vytvářet svazky s jinými obcemi.

Formy spolupráce mezi obcemi

Spolupráce mezi obcemi se může realizovat několika způsoby

- 1) na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu, na dobu určitou nebo neurčitou
- 2) má písemnou formu a schvalují ji zastupitelstva příslušných obcí
- 3) další formou spolupráce je zakládání právnických osob dvěma nebo více obcemi podle obchodního zákoníku
- 4) třetí forma spolupráce jsou dobrovolné svazky obcí (DSO).

V průběhu reformy veřejné správy, se vytvořila nutnost změnit většinu základních zákonů, které se dotýkají územní správy. Zákon o obcích (č. 128/2000 Sb.) nabyl účinnosti 12. 11. 2000 a zrušil dosavadní zákon č. 367/1990 Sb. Svazky obcí, které byly v době nabytí účinnosti tohoto zákona DSO, zůstaly těmito svazky i podle současné právní úpravy. Zájmová sdružení právnických osob založená pouze obcemi podle občanského zákoníku (§ 20 písm. f) a následující, která do 31. prosince 2001 splnila podmínky uvedené v zákoně o obcích č. 128/2000 Sb., se rovněž stal DSO¹³.

3.3.3 Mikroregiony z hlediska regionální struktury České republiky

Mikroregiony lze charakterizovat jako územní celky, v jejichž rámci jsou relativně uzavřeny nejintenzivnější regionální procesy, tj. především dojížděka za prací a základními druhy služeb. Plošné rozsahy mikroregionů jsou značně diferencované. Vztahy mezi bydlištěm, pracovištěm a komplexem základních služeb jsou na mikroregionální úrovni zcela dominantní pro utváření příslušných celků.

¹³ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 248 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Mikroregiony integrují více než 90 % až 95 % území České republiky. Mohou se stát velmi vhodným základním podkladem při stanovování jakékoliv nové územně správní struktury nižšího stupně, tzn. ve velmi podobné územně správní organizaci, která fungovala na území českých zemí zhruba od poloviny 19. století až do konce padesátých let 20. století. V současnosti se mikroregionální struktura ČR velmi přibližují územní obvody obecních úřadů s rozšířenou působností, tzv. III. typu.¹⁴

3.4 Dobrovolné svazky obcí

Z historického hlediska DSO zavedení obecního zřízení v roce 1990 (zákon č. 367/1990Sb.) bylo nejenom kvalitativně novým institucionálním uspořádáním samosprávy obcí a měst, ale znamenalo také zásadní změnu vlastnických poměrů, zejména po přijetí zákona o majetku obcí (zákon č. 172/1991 Sb.). Potřeba účinně zabezpečovat úkoly obcí brzy vedla k právnímu zakotvení pojmu dobrovolné svazky obcí. Do zákona o obcích (zákon č. 302/1992 Sb.) byly zařazeny § 20 písmene a) až § 20 písmene d), na základě kterých mohly obce vytvářet DSO, jejichž předmětem činnosti mohly být jen taxativně vymezené pravomoci. V dnešní době právní úprava řeší tuto problematiku podrobněji, a také v některých jejich otázkách jinak. Postavení svazku, jejich vznik a zánik byl do té doby upraven Občanským zákoníkem. Dobrovolný svazek obcí (DSO) představuje specifickou formu a vznik rozpočtu územního samosprávného celku. DSO vzniká za účelem ochrany a prosazování společných zájmů obcí.

Jedná se především o zabezpečení úkolů v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, zpracování a realizace společné koncepce rozvoje cestovního ruchu, vybudování technické infrastruktury, shromažďování a svoz komunálního odpadu, rozšiřování a zdokonalování systému veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území, správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních a kulturních zařízení spravovaných obcemi a podobně¹⁵.

¹⁴ Kolektiv autorů. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. Vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, 73 s.

¹⁵ SABOVÁ, H. *Svazky obcí a jejich majetek*

„Členem svazku mohou být jen obce. DSO je právnickou osobou, sestavuje rozpočet a hospodáří s majetkem, který jednotlivé obce vkládají do svazku a s majetkem, který získal svou vlastní činností. Návrh rozpočtu musí být vhodným způsobem zveřejněn v obcích, které jsou členy, nejméně po dobu 15 dnů před projednáním v orgánu svazku, aby se k němu mohli občané obcí, které svazek vytvořily, vyjádřit. Finanční systém svazku v zásadě funguje v podobném režimu územních samosprávných celků.“¹⁶

Svazek obcí se řídí stejnou legislativou jako obec. Má povinnost sestavit rozpočtový výhled, rozpočet, schvalovat závěrečný účet a roční účetní závěrku. To je poměrně náročná povinnost z hlediska koordinace rozhodnutí členských obcí. Legislativa svazku je velmi svazující, protože veškerá rozhodování jsou nejen na nejvyšším orgánu svazku obce, ale zároveň na zastupitelích členských obcí. Ta se nemusejí vždy ztotožnit s rozhodnutím kolektivního orgánu svazku. Platí to například při dofinancování dotačních projektů. Proto, aby svazek obcí mohl vytvářet infrastrukturní majetek, si musí vytvořit profesionální podmínky (včetně personálních). Pokud je nemá, je lepší realizovat pouze tzv. „**měkké projekty**“, zaměřené na rozvoj kultury, sportu, společenských aktivit, propagaci území, podporu cestovního ruchu apod.¹⁷

3.4.1 Obecná charakteristika financování obcí a DSO

Podmínky pro hospodaření obcí a DSO jsou upraveny rámcově zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a dalšími právními předpisy. Výši příjmů obecních rozpočtů každoročně upravuje zákon o státním rozpočtu na příslušný rok. Obec a DSO hospodáří přísně podle každoročně předem schvalovaného rozpočtu.

Zákon o rozpočtových pravidlech upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje, a stanoví pravidla

¹⁶ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 248 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

¹⁷ Kolektiv autorů. *Průručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*, str. 58

hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření **dobrovolných svazků obcí** (dále jen "svazek obcí"), pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.

Při sestavování rozpočtu obec a DSO vychází:

- **z disponibilních prostředků na běžném účtu,**
- **z reálných příjmů svazku obcí v průběhu hospodářského roku,**
- **z plánovaných výdajů.**

Mezi hlavní úkoly obce patří především úkoly ekonomické povahy například:

- 1) péče o místní komunikace a veřejné osvětlení,
- 2) péče o hospodářskou část provozu předškolních a základních škol,
- 3) péče o bezpečnost obyvatel a jejich majetku,
- 4) sociální péče včetně přiměřeného bydlení,
- 5) péče o kvalitní životní prostředí, zejména nezávadnou pitnou vodu a sběr komunálních odpadů aj.,
- 6) rozpočet každé obce je také významně ovlivňován podmínkami dotační politiky a výší dotačních částek, jež mohou za určitých podmínek získat. V rámci existujících zákonných norem obec může ovlivnit úroveň zdanění nemovitostí. Obec dále sama rozhoduje jednak o druzích místních poplatků a jednak o výši sazeb poskytnutých úlev a osvobození aj.

3.4.2 Hospodaření svazku obcí

V zákoně o rozpočtových pravidlech Svazek obcí hospodaří s majetkem, který ze svého vlastního majetku vložily do svazku obcí jeho členské obce podle stanov svazku obcí, a dále s majetkem, který získal svou vlastní činností.

Majetek svazku obcí

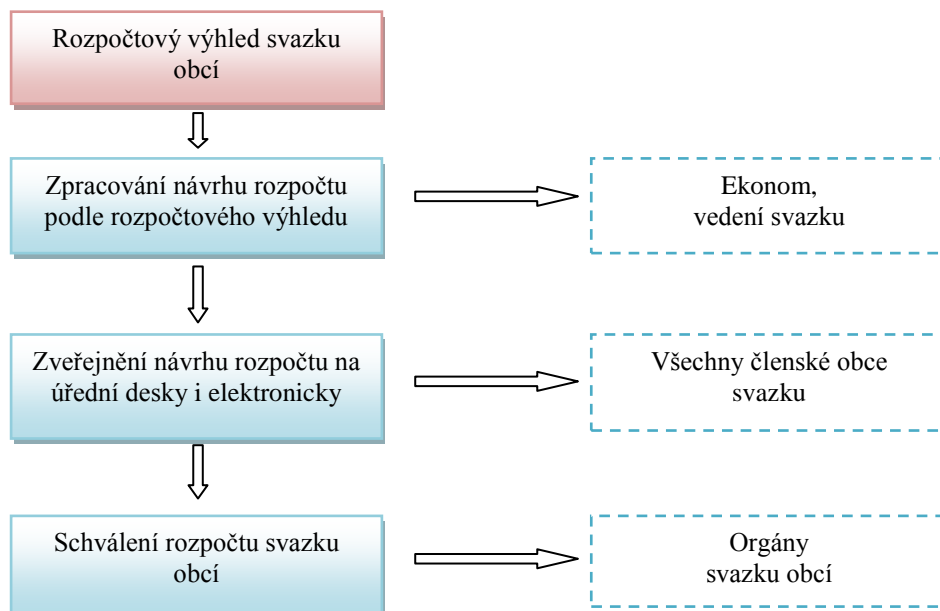
Majetek, i když je vložený obcí do hospodaření svazku obcí, stále zůstává ve vlastnictví obce. Orgány svazku obcí s ním mohou nakládat tak, jak členské obce

v souladu s majetkovými právy, které na ně členská obec přenesla podle stanov svazku obcí. Majetková práva k vlastnímu majetku obcí, která jsou vyhrazena obecnímu zastupitelstvu, nelze převést na orgány svazku obcí.

Finanční hospodaření svazku obcí

Svazek obcí hospodaří podle svého rozpočtu. Obsahem rozpočtu svazku obcí jsou jeho příjmy a výdaje vyplývající z jeho činností v souladu s jeho stanovami (schéma č. 3. 3) V případě, že se svazek obcí podílí na realizaci programu nebo projektu spolufinancovaného z rozpočtu Evropské unie, musí jeho rozpočet na příslušný kalendářní rok obsahovat stanovený objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programu nebo projektu Evropské unie. Svazek obcí zveřejní návrh rozpočtu po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednávání na zasedání příslušného orgánu svazku obcí na úředních deskách členských obcí a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Na úředních deskách může být návrh rozpočtu zveřejněn v užším rozsahu, který obsahuje alespoň údaje o příjmech a výdajích rozpočtu v třídění podle nejvyšších jednotek druhového třídění rozpočtové skladby. Způsobem umožňujícím dálkový přístup se zveřejňuje úplné znění návrhu rozpočtu. Připomínky k návrhu rozpočtu mohou občané členských obcí uplatnit písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění, nebo ústně při jeho projednávání na zasedání příslušného orgánu svazku obcí. Kontrolu hospodaření s majetkem svazku obcí a s jeho finančními prostředky provádí orgán určený k tomu stanovami svazku obcí. Zprávy o výsledcích této kontroly předkládá svazek obcí zastupitelstvům členských obcí. Svazek obcí zveřejní návrh svého závěrečného účtu včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednávání na zasedání příslušného orgánu svazku obcí na úředních deskách členských obcí a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Na úředních deskách může být návrh závěrečného účtu zveřejněn v užším rozsahu, který obsahuje alespoň údaje o plnění příjmů a výdajů rozpočtu v třídění podle nejvyšších jednotek druhového třídění rozpočtové skladby a závěr zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření. Způsobem umožňujícím dálkový přístup se zveřejňuje úplné znění návrhu závěrečného účtu včetně celé zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření.

Schéma 3.3 Fáze rozpočtového procesu svazku obcí

Zdroj: Vlastní schéma autorky

Připomínky k návrhu závěrečného účtu mohou občané členských obcí uplatnit písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění, nebo ústně při jeho projednávání na zasedání příslušného orgánu svazku obcí. Závěrečný účet svazku obcí se předkládá zastupitelstvům členských obcí, a to neprodleně po jeho schválení v orgánu svazku obcí.

Rozpočtový proces ÚSC – svazků obcí

Rozpočtovým procesem rozumíme souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření územního samosprávného celku v daném rozpočtovém období. V České republice se rozpočet sestavuje na jeden kalendářní rok. Rozpočtový proces je však delší, zpravidla zahrnuje dobu 1,5 až 2 roky. Jednotlivé fáze rozpočtového procesu lze rozdělit do těchto etap:

- 1) analýza minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období
- 2) sestavení návrhu rozpočtu
- 3) projednávání a schválení
- 4) kontrola plnění rozpočtu
- 5) přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet
- 6) následná kontrola
- 7) aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

Sestavení návrhu rozpočtu a tvorbu podkladů pro tvorbu rozpočtu provádí výkonný orgán obce nebo svazku obcí. Podkladem pro návrh rozpočtu je rozpočtový výhled. Sestavený návrh rozpočtu projednává u obce finanční výbor a rada obce. Schvalování rozpočtu je ve výhradní pravomoci zastupitelstva obce, u svazku obcí podle stanov orgány svazku obcí jako je Sněm nebo správní rada svazku obcí. Schvalují závazné ukazatele, které se po schválení rozepisují podle podrobné rozpočtové skladby. Schválený rozpočet je vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový. Schodek musí být pokryt finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem nebo výnosem z prodeje majetku. Rozpočet musí být reálný, pravdivý a úplný.

Tyto zásady mají význam při kontrole plnění rozpočtu a jeho vyhodnocení, během roku. Přehled o skutečném plnění a vypracování závěrečného účtu sestavují výkonné orgány (finanční odbor a rada u obce, sněm nebo správní rada u svazku obcí), jejich schválení je v kompetenci volených orgánů. Obec a svazek obcí jsou povinny nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok buď krajským úřadem anebo krajskému úřadu oznámí, že se rozhodli zadat přezkoumání auditorovi (auditorské společnosti). Zpráva o přezkoumání hospodaření je nezbytnou součástí projednání závěrečného účtu. Vyúčtování hospodaření za uplynulý kalendářní rok musí obsahovat údaje o hospodaření s příjmy a výdaji v plném členění rozpočtové skladby. Tato povinnost se vztahuje také na další finanční operace včetně tvorby a použití fondů. Je nutné, aby členění bylo natolik podrobné, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření obce a jí zřízených nebo založených právnických osob a hospodaření s jejich majetkem.

Rozpočtový výhled

Výstupem řízení v horizontu několika let je tzv. rozpočtový výhled, který specifikuje budoucí rozpočtované (schvalované) výdaje za celou účetní jednotku (za všechny procesy v účetní jednotce probíhající)¹⁸. Rozpočtový výhled je nástrojem, který má využívat i ta nejmenší obec a svazek obcí. Je to tzv. střednědobé finanční plánování. Zákon dává zvolit si míru podrobnosti členění rozpočtového výhledu. Každý

¹⁸ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 632 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-3637-2.

územní samosprávný celek a svazek obcí jej sestavuje alespoň ve čtyřech základních ukazatelích: celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky, celkové závazky.¹⁹

Podle § 2 odst. 1 a) § 4 odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění, je povinností obce vypracovat rozpočtový výhled. Rozpočtový výhled slouží pro střednědobé finanční plánování obce. Sestavuje se hlavně na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na období 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Období, na které se rozpočtový výhled sestavuje, je minimálně dvouleté. Rozpočtovým výhledem obec zvažuje své potřeby a možnosti finančního zabezpečení. Plánují své výdaje a příjmy pro delší časové období, než je daný rozpočtový (kalendářní) rok. Obec a svazek obcí jsou povinny plánovat své hospodaření, a to alespoň ve zjednodušené formě.

Lze říci, že rozpočtový výhled obsahuje **základní souhrnné ukazatele**, kterými jsou:

- celkové příjmy
- celkové výdaje
- celkové pohledávky
- celkové závazky.

Rozpočtový výhled by měl obsahovat souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména však o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. U dlouhodobých závazků se v rozpočtovém výhledu uvedou jejich dopady na hospodaření obce a DSO po celou dobu trvání závazku. V praxi to znamená, že v rozpočtovém výhledu, který je zpracován na určité období, je samostatná část věnována právě těmto dlouhodobým závazkům, které budou ovlivňovat hospodaření obce po dobu delší než je doba, na níž je zpracován rozpočtový výhled. Musí být prováděna průběžná kontrola rozpočtového výhledu a monitoring naplňování ukazatelů. Vyhodnocovat plnění rozpočtového výhledu by se mělo alespoň jednou ročně a na jeho základě by měl být rozpočtový výhled aktualizován.

¹⁹ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 73 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Rozpočet obce a DSO

Základním členěním rozpočtu obce a DSO podle rozpočtové skladby je jeho rozdělení na kapitálový a běžný rozpočet.

Běžný rozpočet je bilance běžných příjmů a běžných výdajů, z nichž většina se každoročně opakuje, vztahují se k danému rozpočtovému roku. V tabulce 3.1 je uveden přehled běžných příjmů a výdajů obcí a DSO.

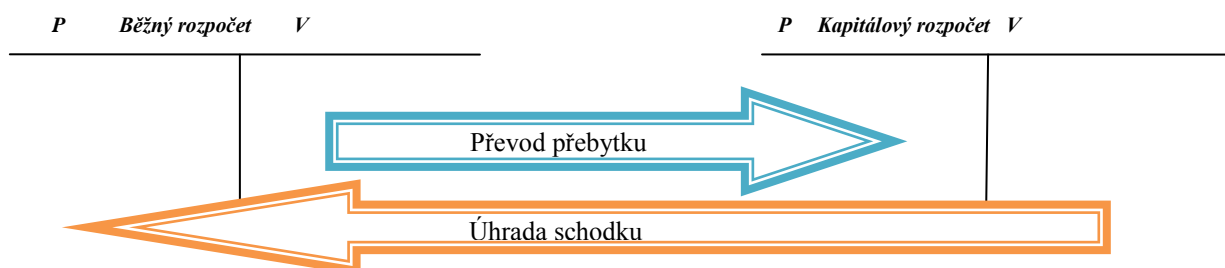
Tabulka č. 3.1 Běžný rozpočet obcí a DSO

Běžný rozpočet obcí a DSO		
Příjmy daňové	Výnosy daní, poplatky	obce
Příjmy nedaňové	příjmy z pronájmu, poplatky za služby, ostatní poplatky	obce i DSO
Přijaté transfery	ze státního rozpočtu	obce i DSO
	ze státních fondů	
	od územních rozpočtů	
	ostatní běžné příjmy	
Výdaje	na správu, veřejný pořádek, vzdělání, kultura, komunální služby, ostatní výdaje	obce i DSO

Zdroj: Vlastní schéma autorky

Běžnými příjmy se financují neinvestiční potřeby prostřednictvím běžných výdajů. Nejlepší variantou sestavování rozpočtu je rozpočet přebytkový, kdy jsou příjmy vyšší než výdaje. Tento stav je velice ojedinělý. Rozpočet může být dále sestaven jako **vyrovnaný, kdy příjmy by se měly rovnat výdajům**, nebo jako deficitní, kdy jsou běžné příjmy menší než běžné výdaje. Tyto dva vztahy ukazují na zhoršené hospodaření obce nebo svazek obcí. Druhý příklad vyjadřuje fakt, že obec nebo DSO svými běžnými příjmy kryje pouze běžné výdaje, zatímco druhá možnost odráží skutečnost, že obec nebo DSO již není schopna svými provozními příjmy financovat provozní výdaje. Tyto vztahy ukazuje obrázek 3.1.

Obrázek č. 3.1. Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem

Zdroj: PROVAZŇKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe, 68 s.

Naopak příjmy, které se vztahují na financování investičních potřeb (tabulka 3.2), které přesahují období jednoho rozpočtového roku, se zachycují v kapitálovém rozpočtu.

Tabulka 3.2 Kapitálový rozpočet obcí a DSO

Příjmy	Výdaje
z prodeje majetku	na investice
kapitálové transfery	kapitálové transfery jiným rozpočtům
příjmy z půjček	nákup obligací, akcií
přebytek běžného roku	poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky
dary na investice	splátky dříve přijatých půjček
příjmy z emise vlastních obligací	krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj: PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe. 68 s.

Tyto příjmy a výdaje jsou zpravidla jednorázové a neopakovatelné. Kapitálový rozpočet by měl sloužit ke kumulaci zdrojů na získávání dlouhodobých aktiv, protože výdaje na investiční projekty jsou poměrně velké.²⁰

Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba zajišťuje jednotnost a přehlednost v celé rozpočtové soustavě, umožňuje srovnání jednotlivých rozpočtů navzájem, analyzuje hospodaření a krytí schodku rozpočtu.

Rozpočtová skladba územních rozpočtů je stanovena Vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, která upravuje způsob třídění všech peněžních operací organizace.²¹ Využívá čtyři základní druhy třídění příjmů a výdajů:

1. **Kapitoly** jsou povinné pouze u státního rozpočtu
2. **Druhé třídění** je základní, týká se všech peněžních operací příjmů, výdajů, financování a dělí se na
 - **příjmy – běžné** (z vlastního majetku, ze správních místních poplatků. Výnosy daní, dotace ze státního rozpočtu, státních fondů, krajů z Národního fondu a bezúročných výpomocí)

²⁰ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe. 2. aktualizované a rozšířené vydání.* Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9. s. 68

²¹ ČERVENKA, Miroslav. *Soustava veřejných rozpočtů.* Vyd. 1. Praha: Leges, 2009, 205 s. Student. ISBN 978-808-7212-110.

- **příjmy – kapitálové** (výnosy z prodeje majetku a z prodeje cenných papírů)
 - **výdaje – běžné** (na zajištění provozu organizace, splátky úvěrů a půjček, příspěvky a dotace)
 - **výdaje – kapitálové** (nákup majetku, splátky vlastních dluhopisů)
 - **financování**
3. **Odvětvové třídění** člení příjmy a výdaje do rozpočtových skupin, oddílů, pododdílů a paragrafů
 4. **Konsolidační třídění** umožňuje vyloučit duplicity na základě interních transferů mezi příjmy a výdaji, peněžní převody mezi fondy a rozpočtem apod.²²

Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu

Územní samosprávné celky nesledují pouze zisk nebo ztrátu, ale také saldo příjmů a výdajů podle vyhlášky ministerstva financí č. 16/2001 Sb. Závazným výkazem je výkaz označovaný **Fin 2–12**, jehož ukazatele se přenášejí do státního rozpočtu. Jde o klíčový výkaz, sestavený ze všech příjmů, výdajů podle odvětví (paragrafů) a příjmů a výdajů podle položek (daňové, nedaňové a kapitálové příjmy, přijaté transfery, běžné a kapitálové výdaje, financování)²³.

Rozpočtové provizorium

Není-li rozpočet obce nebo DSO schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření v době do schválení rozpočtu pravidly tzv. **rozpočtového provizoria**, která musí být stanovena tak, aby nedocházelo k narušení plynulosti hospodaření, a to nejen obce nebo dobrovolných svazků obcí, ale i zřízených příspěvkových organizací. I v době, kdy není schválen rozpočet, musí

²² KINŠT, Jan a Jiří PAROUBEK. *Rozpočtová skladba v roce 2005 a praktické příklady: publikace pro pracovníky orgánů státní správy, obcí, krajů a jejich organizačních složek*. Olomouc: ANAG, 2006-, sv. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-486-6.

²³ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu 2010*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 152 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-3343-2.

být zabezpečen bezproblémový chod obecního úřadu, obce a DSO. Rozpočtové provizorium není pro malé obce a dobrovolné svazky ničím neobvyklým. Organizace potřebují vědět, s jakým výsledkem hospodaření mohou počítat do dalšího rozpočtového období. V období, kdy není schválen rozpočet, musí být stanovena jasná pravidla financování:

- platby na základě smluvních vztahů vzniklých v minulých letech, např. dodavatelské faktury za energie a telefon, splátky úvěrů a finančních výpomocí apod.,
- zajištění povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů, např. výplaty mezd, úhrada povinného pojištění atd.,
- zajištění povinností vyplývajících pro obec z obecně závazných právních předpisů, např. odvody vratek v rámci finančního vypořádání atd.,
- zabezpečení chodu hospodaření zřízených příspěvkových organizací,
- zamezení vzniku škody na majetku obce např. řešení situací po živelné pohromě, řešení náhlých havarijních stavů.

Pravidla rozpočtového provizoria stanoví zastupitelstvo obce a orgány svazků obcí. Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v období rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu ÚSC po jeho schválení obecním zastupitelstvem.

Změny rozpočtu

Základním dokumentem, kterým se řídí finanční hospodaření obce a DSO, je **roční rozpočet**. Měl by být stabilní a závazný, ale ne nedotknutelný, protože může dojít ke změně podmínek, z nichž se při jeho sestavování vycházelo. Zákon stanovuje výčet příčin, kdy může docházet ke změnám schváleného rozpočtu:

- 1) **organizační** jsou natolik vážné, že se změní objem rozpočtových příjmů, nebo počet subjektů, kterým jsou určeny dotace, příspěvek nebo limity výdajů např. vznik a zánik organizace.
- 2) **metodické** jsou vyvolány také změnou právních předpisů, potom dochází k ovlivnění finančního hospodaření obce (např. cenová regulace).
- 3) **věcné** jsou vyvolány různými vlivy např. snížení příjmů z daní.

Změny rozpočtu se provádějí rozpočtovými opatřeními. Evidují se v časové posloupnosti. Rozpočtová opatření by měla být provedena před použitím finančních

prostředků pro stanovený účel, jinak dojde k porušení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, v platném znění a prováděcí vyhlášky k tomuto zákonu č. 416/2006 Sb. V případě použití finančních prostředků neprodleně z důvodu živelných pohrom nebo náhlých havárií apod., může se rozpočtové opatření provést i následně. Při provádění rozpočtových opatření vždy musí platit základní rovnice:

$$\text{Příjmy} + \text{Financování} = \text{Výdaje}$$

Rozpočtová opatření se provádějí povinně, jde-li o změny ve finančních vztazích k jinému rozpočtu např. přijetí dotace ze státního rozpočtu, jde-li o změny závazných ukazatelů vůči jiným osobám nebo hrozí-li nebezpečí vzniku rozpočtového schodku.²⁴

3.4.3 Závěrečný účet obce a svazku obcí

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, je obcím uložena povinnost nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok. Předmětem přezkoumání je např. kontrola hospodaření dle schváleného rozpočtu, nakládání s majetkem obce a svazku obcí, hospodaření s ostatními finančními prostředky a vedení účetnictví. Způsob a podmínky přezkoumání hospodaření jsou stanoveny zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (DSO), v platném znění. Obec si může zvolit, zdali si nechá provést přezkoumání svého hospodaření soukromým auditorem (za úplaty), nebo zdali si nechá přezkoumat hospodaření ze strany krajského úřadu (bezplatně). Obce a DSO, které žádají o přezkoumání hospodaření krajský úřad tak učiní do 30. 6. každého kalendářního roku, anebo oznámí příslušnému úřadu, že se rozhodly požádat o provedení přezkoumání hospodaření soukromého auditora (obec nebo svazek obcí s auditorem uzavře písemnou smlouvu a informuje krajský úřad). Tato informace se podává nejpozději do 31. 1. následujícího kalendářního roku.

²⁴ Krajský úřad Jihomoravského kraje. *Rozpočtový proces obcí a dobrovolných svazků obcí a Jihomoravském kraji*. In Odbor ekonomický, odd. financování obcí. *Rozpočtový proces obcí a dobrovolných svazků obcí v Jihomoravském kraji* [online]. 1. Brno : [s.n.], 2009, Březen 2009 [cit. 2013-10-22]. Dostupné z WWW: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=102724&TypeID=2>

Sestavení závěrečného účtu ÚSC je určitou formou závěrečné kontroly hospodaření za uplynulý rozpočtový rok.

Závěrečný účet obsahuje:

- 1) údaje o plnění příjmů a výdajů rozpočtu v plném členění podle rozpočtové skladby
- 2) údaje o dalších finančních operacích
- 3) údaje o tvorbě a použití peněžních fondů
- 4) údaje o hospodaření zřízených nebo založených organizací
- 5) údaje o hospodaření s majetkem
- 6) vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu a ke státním fondům a finanční vypořádání k jiným rozpočtům a k hospodaření ostatních osob
- 7) zprávu výsledku přezkoumání hospodaření.

Návrh závěrečného účtu musí být zveřejněn po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednání v zastupitelstvu a v orgánech svazku obcí na úřední desce a v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup (na webových stránkách obcí). Připomínky k návrhu závěrečného účtu obce a svazku obcí mohou občané podat písemně nebo ústně na zasedání zastupitelstva při jeho projednávání. Závěrečný účet za uplynulý kalendářní rok se musí projednat nejpozději do 30. 6. následujícího roku v orgánech ÚSC.

Projednávání závěrečného účtu se uzavírá výrokem:

- **souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad,**
- **souhlasu s výhradami, na základě kterých musí být přijata nápravná opatření potřebná k nápravě zjištěných nedostatků.**

Protože je **Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření** nedílnou součástí závěrečného účtu, vychází při jeho projednání orgány ÚSC a svazek obcí z povinností stanovených pro přijetí opatření k nápravě zjištěných chyb a nedostatků stanovených zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a DSO, v platném znění. Podle ust. § 13 odst. 1 písm. b) Zákona o přezkoumání

je obec a DSO povinna přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě a do 15 dnů od projednání zprávy spolu se závěrečným účtem v zastupitelstvu obce nebo v orgánu svazku obcí a podat o tom písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu. Pokud nebyly zjištěny chyby a nedostatky, zastupitelstvo obce a orgán DSO může projednávání závěrečného účtu uzavřít vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením bez výhrad. Pokud ale Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření ve svém závěru obsahuje, že byly zjištěny chyby a nedostatky, schválí zastupitelstvo obce a orgán DSO projednávání závěrečného účtu souhlasem s výhradami a také přijme opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a nedostatků.

3.4.4 Porušení rozpočtové kázně a správní delikty

Porušením rozpočtové kázně je každé neoprávněné použití nebo zadržetí peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu územního samosprávného celku. Neoprávněným použitím peněžních prostředků je jejich použití v rozporu se zákonem, uzavřenou smlouvou nebo rozhodnutím o poskytnutí těchto prostředků nebo porušení podmínek, za jakých byly peněžní prostředky poskytnuty. Kdo poruší rozpočtovou kázeň, je povinen provést odvod za porušení rozpočtové kázně do rozpočtu, z něhož byly prostředky poskytnuty.

Územní samosprávní celek a svazek obcí se dopustí **správního deliktu** například tím, že v rozporu se zákonem:

- 1) nezpracuje rozpočtový výhled
- 2) v období, kdy není schválen rozpočet, nehospodaří podle pravidel rozpočtového provizoria,
- 3) změny rozpočtu neprovádí rozpočtovými opatřeními, která jsou evidována v časové posloupnosti,
- 4) neprovádí kontrolu svého hospodaření po celý rozpočtový rok,
- 5) nezajistí přezkoumání hospodaření za uplynulý kalendářní rok.

Územní samosprávní celek se dále dopustí **správního deliktu** tím, že:

v rozporu se zákonem zpracuje a schválí rozpočet bez objemu finančních prostředků na projekt spolufinancovaný z EU, nezveřejní návrh svého rozpočtu a závěrečného účtu

způsobem, který ukládá zákon. Za správní delikt se uloží pokuta až do 1.000.000,-Kč. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost správního orgánu, který pokutu uložil.

4 Sdružení měst a obcí Jesenicka a Mikroregion Jesenicko

Sdružení měst a obcí Jesenicka (dále jen „SMOJ“) má již více než dvacetiletou tradici a vzniklo jako zájmové sdružení obcí a měst, jehož hlavním úkolem byla ochrana zájmů Jesenicka, které bylo v té době součástí okresu Šumperk. V roce 1996 vznikl nový okres Jeseník, který je rozdělen do čtyř přirozených mikrocelků (obrázek č. 4.1), přičemž každé území má jinou nadmořskou výšku, jiné přírodní poměry a tedy i jiné hospodářské dispozice.

Obrázek č. 4.1 Mikroregiony okresu Jeseník

Zdroj: <http://www.jesenicko.org/dokumenty>

4.1 Sdružení měst a obcí Jesenicka

Sdružení měst a obcí Jesenicka (dále SMOJ) vzniklo v roce 1993 jako hlavní koordinátor činností v oblasti cestovního ruchu, infrastruktury, dopravy a dotační politiky. V současné době SMOJ rozšířilo svou činnost o rozvoj partnerství, účast na veletrzích ČR a koordinaci společné problematiky odpadů a odpadového hospodářství. Nezanedbatelná role SMOJ byla také v budování Česko – polské spolupráce a využívání fondů EU. Tuto činnost by si SMOJ rádo zachovalo i v budoucnu tak, aby se stalo nositelem grantů a dotačních titulů pro rozvoj Jesenicka, pořizovatelem strategických rozvojových studií a podporovatelem kulturního a sportovního života regionu. Sdružení má zájem být dobrým partnerem všech aktérů veřejné správy a veřejného života.

Právní rámec vzniku SMOJ

V roce 1993 bylo sdružení zaregistrováno jako zájmové sdružení právnických osob. Dne 27. 11. 2001 byl vytvořen svazek obcí, v souladu se Zákonem č. 128/200Sb. O obcích, § 151, odst. 5. Došlo k uzavření smlouvy o vytvoření svazku obcí (příloha č. 1). Úlohou svazku obcí je **ochrana a prosazování společných zájmů obcí jesenické oblasti**. Členství ve SMOJ je dobrovolné a otevřené pro všechny města a obce na Jesenicku, ale i pro obce mimo tento region, které o to požádají. Členy SMOJ (obce) zastupuje v orgánech sdružení starosta, v mimořádných případech jím zplnomocněný zástupce. Členové SMOJ mají právo zúčastňovat se pravidelných sněmů.

Organizační struktura

Sídlo má SMOJ na Obecním úřadě v Lipové-lázních a má tuto organizační strukturu:

- **členy SMOJ (obce)** zastupuje v orgánech sdružení starosta, v mimořádných případech jím zplnomocněný zástupce.
- **sněm SMOJ** je nejvyšším orgánem SMOJ. Jsou to zástupci 24 měst a obcí okresu Jeseník (19 obcí a 5 měst)
- **rada SMOJ** je osmičlenná, vždy po 2 zástupcích z Jesenických mikroregionů
- **radu SMOJ** tvoří zvolení 2 zástupci 4 mikroregionů. V současné době jsou to

Mikroregion Jesenicko: Jeseník, Lipová – lázně

Mikroregion Javornicko: Bílá Voda, Bernartice

Mikroregion Žulovsko: Skorošice, Vidnava

Mikroregion Zlatohorsko: Zlaté Hory, Mikulovice

- **předseda SMOJ** : volen na 2 roky členy Rady SMOJ
- **místopředseda SMOJ** : volen na 2 roky, zastupuje předsedu v nepřítomnosti
- účetní a sekretariát: na smlouvu

Sněm starostů je nevyšším orgánem SMOJ a má mimo jiné tyto pravomoci:

na návrh mikroregionu volit a odvolávat radu SMOJ a schvalovat

- závěry a usnesení sněmu starostů
- stanovy a jejich změny
- rozpočet SMOJ na příslušný kalendářní rok
- hospodaření SMOJ za uplynulý rok, účetní závěrku a závěrečný účet SMOJ
- výši členských příspěvků a termín úhrad
- členství v jiných organizacích, spolupráci s jinými svazky měst a obcí a jinými subjekty

Způsob jednání orgánů SMOJ

Sněm SMOJ svolává předseda minimálně jedenkrát za tři měsíce, v případě požadavku jedné třetiny SMOJ i termínu kratším a to do 15 dnů od předložení požadavku. Při rozhodování je potřebný souhlas nadpoloviční většiny všech členů SMOJ. Rada SMOJ se schází jedenkrát za měsíc a svolává ji předseda SMOJ. Řeší úkoly vyplývající ze Stanov SMOJ. Z obou jednání se pořizuje zápis, který podepisuje předseda SMOJ a zapisovatel.

4.1.1 Hospodaření a majetek SMOJ

Majetek SMOJ tvoří členské příspěvky, které členové hradí dle počtu obyvatel příslušné obce s tím, že výši příspěvku stanoví sněm starostů SMOJ. Dále jsou to finanční prostředky získané z vlastního hospodaření, z darů a dotací. O rozdělení zisku

rozhoduje sněm starostů SMOJ na základě počtu obyvatel členských obcí. O úhradě případné ztráty z hospodaření SMOJ rozhoduje sněm starostů SMOJ.²⁵

4.1.2 Historie SMOJ

Historii Sdružení měst a obcí Jesenicka lze rozdělit na tyto tři období:

- 1993 – 1996
- 1996 – 2001
- 2001 – 2013

Období 1993 – 1996

Hlavním důvodem vzniku sdružení byla především **obrana a ochrana zájmů Jesenicka**, které bylo v uvedených letech součástí okresu Šumperk. Okres Šumperk patřil mezi okresy s menší daňovou výtěžností v rámci celé České republiky. Pro tyto okresy, které byly průměrné ve výběru daní fyzických osob ze závislé činnosti, byl vytvořen solidární fond územně vyrovnávací dotace (ÚVD). Těmito prostředky disponoval Okresní úřad, který byl oprávněn je použít pro činnost Okresního úřadu, či cestou Okresního shromáždění mohl rozhodnout o případném přerozdělení do rozpočtu měst a obcí příslušného okresu. SMOJ jako celek vykazovala větší sílu při dohadování konečné částky pro Jesenicko (cca 4 000 000,-Kč).

Znovuobnovením okresu Jeseník v roce 1996 na základě usnesení parlamentu ČR byly aktivity SMOJ (**koordinace činností v konkrétních oblastech** jako je infrastruktura, cestovní ruch, dotační politika, doprava, atd.) mírně upozaděny, protože řešení společných problémů a zájmů Jesenicka se přeneslo na **Okresní shromáždění**.

Obce Jesenicka se rozhodly vytvořit tzv. **Podpůrný fond SMOJ** (13. 12. 1996) za účelem poskytování finančních výpomocí pro členské obce. Základem pro vznik fondu se staly finanční prostředky, které Jesenicko získalo z ÚVD od Okresního úřadu Šumperk. Obce se vzájemně dohodly, že tyto finanční prostředky v objemu čtyři miliony korun vloží do fondu, který bude poskytovat obcím jednorozhodčí finanční výpomoci za předem stanovených podmínek. Roční úrok byl stanoven na 5 %

²⁵ Stanovy Sdružení měst a obcí Jesenicka

z poskytnuté finanční výpomoci a získané prostředky pak posloužily jako prostředky určené na podporu regionálních kulturních a společenských akcí.

Období 1996 – 2001

Na území okresu Jeseník zajišťoval výkon státní správy Okresní úřad Jeseník. SMOJ si zachovalo pozici jako společná platforma pro výměnu názorů na problematiku veřejné správy, řešil společná témata z oblasti dopravy, zajištění ostatní dopravní obslužnosti, propagaci Jesenicka na veletrzích cestovního ruchu, cyklostezky, lyžařské běžecké trasy v Jeseníkách, Strategie rozvoje Jesenicka (Berman group), zabýval se vytvořením Regionální rozvojové organizace pro okres Jeseník. V roce 1997 postihly Jesenicko katastrofální povodně a ve spolupráci s Okresním úřadem koordinoval pomoc pro Jesenicko. SMOJ rozvíjelo spolupráci s Prahou 1 a s okresem Neuburg – Schrobenhausen (Spolková republika Německo). V roce 1998 vznikl Euroregion Praděd (17. 2.), v roce 1999 se začala diskutovat otázka možného tunelu pod Červenohorským sedlem, který by zabezpečil dobrou dopravní dostupnost z vnitrozemí a se spádovou Olomoucí. Území Jesenicka se rozdělilo do čtyř přirozených mikrocelků s podobnými přírodními a hospodářskými podmínkami a vznikly **mikroregiony**. Aktuálně se řešila problematika zdravotnictví, odpadového hospodářství, nezaměstnanosti a dopravní dostupnosti. Tato témata jsou pro oblast Jesenicka v dnešní době velmi důležitá.

Období 2001–2013

SMOJ rozvíjelo spolupráci s Krajským úřadem Olomouckého kraje. Byla nastolena otázka propustnosti hranice s Polskem a malý pohraniční styk. V roce 2001 zanikl Okresní úřad Jeseník a v následujícím roce přistoupila do SMOJ nová obec Kobylá nad Vidnavkou. Pokračovala spolupráce s Prahou 1, vznikaly první cyklobusy na Jesenicku, podařilo se zrealizovat **Projekt BOR** – širokopásmový internet na Jesenicku a projekt Olympiáda dětí – podzimní a zimní část. SMOJ bylo také jedním ze zakladatelů obecně prospěšné společnosti **Jesenická rozvojová o.p.s.**²⁶,

²⁶ Jesenická rozvojová o.p.s. [online]. [cit. 3. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.jesenicko.eu/>

kteřá zpracovávala a koordinovala projekty, poskytla zázemí pro jednání a starala se o regionální rozvoj Jesenicka.

Čerpání dotací

Sdružení měst a obcí Jesenicka bylo v této době úspěšné v získávání finančních prostředků na své vlastní projekty, z nichž nejdůležitější byl LEADER 2004 a plán odpadového hospodářství.

V následující tabulce č. 4.1 je uvedeno, jaké nejdůležitější dotace SMOJ v letech 2004 až 2013 čerpalo. Jedná se pouze o dotace na konkrétní akci v souhrnném objemu od poskytovatele větším než **350 tisíc korun**.

Pro Jesenicko bylo získáno více než **26 milionů korun**. Dotace byly použity na rozvoj, vytvoření systému likvidace bioodpadů na Jesenicku a propagaci regionu.

Tabulka č. 4.1 Dotace v letech 2001 – 2013 v tis. Kč

Dotace	2004	2005	2006	2009	2010	2011	2013	celkem
Úřad práce	86	109	188					383
Leader	2 572							2 572
Pohádky				5 500	200			5 700
Sbor dobr. Hasičů-povodně				350				350
OP NIV					1 576			1 576
Na stezkách						2 751		2 751
Bioodpady							12 780	12 780
celkem	2 658	109	188	5 850	1 776	2 751	12 780	26 112

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, Výkaz Fin 1-12 2001 - 2013

LEADER

V roce 2004 byla podána žádost SMOJ do LEADER 2004. Program LEADER ČR využíval investiční prostředky ze státního rozpočtu na základě zákona o státním rozpočtu České republiky na příslušný rok. Finanční prostředky byly určeny **místním akčním skupinám** (dále MAS) na realizaci Záměru MAS, tzn., že si místní akční skupiny mohou na svém území působnosti vybírat projekty konečných příjemců podpory. Byl zaměřen především na nové formy zlepšování kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického prostředí a zhodnocení

přírodního a kulturního dědictví. Celkovým cílem programu bylo zlepšení organizačních schopností subjektů působících ve venkovských územích.²⁷ SMOJ se žádostí uspělo a dotaci **2.572.000 Kč** použilo na vytvoření a vybavení sekretariátu, proškolení nových zaměstnanců a zázemí pro regionální rozvoj Jesenicka, který skončil se zánikem Okresního úřadu Jeseník.

Plán odpadového hospodářství SMOJ

V rámci SMOJ se již několik let řešil společný a jednotný systém v nakládání s odpady. Jen společné úsilí a jednotný systém měl v tomto malém a odlehlém regionu šanci na ekonomický a funkční celek.

Podle zákona č. 185/2001 Sb. O odpadech, ve znění pozdějších předpisů má původce odpadu povinnost zpracovat **Plán odpadového hospodářství** (dále POH) a to pokud produkuje více než 10 tun nebezpečného odpadu ročně, nebo více jak 1000 tun ostatního odpadu. Na základě rozhodnutí SMOJ z roku 2004 byl pořízen POH pro celé Sdružení měst a obcí Jesenicka a vypracován harmonogram prací, pro jednotlivé úkoly. Pro biologicky rozložitelný komunální odpad bylo potřeba zpracovat logistiku pro celý okres Jeseník a dále pokračovat v budování systému.

V roce 2005 byl **Plán odpadového hospodářství obcí okresu Jeseník** sdružením vypracován, odsouhlasen a následně schválen ve všech obcích. V tomto rozsáhlém materiálu bylo popsáno vše, co je spojeno s odpady, co je funkční a v pořádku a co je bezpodmínečně nutné dopracovat a zavést. Materiál stanovil legislativní požadavky, potřeby a také popsal celkový tok odpadů. Jedním z hlavních nedostatků bylo a je, **vyřešit nakládání s bioodpady**. Proto se SMOJ rozhodlo v roce 2007 realizovat Studii proveditelnosti „**Řešení svozu a zpracování bioodpadů v okrese Jeseník**“. Výstupem byl vypracovaný materiál, který popsal možnosti nakládání s bioodpady, celkové množství odpadů ze zeleně, zahrad a domácností. Dále se hodnotily možné místa pro výstavbu zařízení na zpracování těchto odpadů. Bylo složité najít vhodné místo a přesvědčit všechny členy Sdružení měst a obcí Jesenicka. Jako nejvýhodnější se pak zvolila technologie klasického kompostování v pásových

²⁷ EAgri Venkov: Venkov > Místní akční skupiny > LEADER ČR 2004 – 2008. [online]. [cit. 3. 11. 2013]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/leader-cr/>

hromadách²⁸. U tvorby studie i u výběru lokalit byli zástupci několika obcí. Studie byla SMOJ koncem roku 2008 přijata usnesením. Další krok SMOJ učinilo počátkem roku 2009 a rozhodlo vypsat výběrové řízení na zhotovitele projektu kompostárny, který vycházel z vypracované studie. V červnu 2009 byla podepsána smlouva na zhotovení projektové dokumentace. Práce na projektu pro územní rozhodnutí byly dokončeny počátkem roku 2010 (tabulka č. 4.2). Takto zpracovaný projekt byl dostačující pro možnost podání žádosti o dotaci. V květnu 2011 byl otevřen dotační titul pro čerpání podpory z Operačního programu životní prostředí a SMOJ podalo žádost na Státní fond životního prostředí České republiky.

Ve studii proveditelnosti „Řešení svozu a zpracování bioodpadů v okrese Jeseník“ bylo konstatováno, že v první fázi bude potřeba řešit svoz odpadů z údržby zeleně, případně ze zahrad občanů.

Tabulka č. 4.2 *Propočet projektu*

Náklady projektu	v tis. Kč
Stavební část kompostárny	16 054 Kč
Technické vybavení kompostárny	8 136 Kč
Ostatní náklady	2 126 Kč
Celkem	26 316 Kč
Dotace 90%	23 684 Kč
Vlastní zdroje 10%	2 632 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, Rozhodnutí o poskytnutí dotace

Podle posledního vývoje a podmínek k čerpání dotací z Operačního programu životního prostředí byla jedna z posledních možností pro podání žádosti (rok 2011). Každý subjekt má možnost čerpat jednou za tři roky 90% dotaci na dopravní prostředky v tzv. „De minimis“²⁹. Proto se SMOJ usnesla využít této možnosti a pořídit techniku na svoz pro realizaci celého systému s bioodpady. Jednalo se o tato technologická zařízení – hákový nosič kontejnerů s vlekem a 24 ks kontejnerů (tabulka č. 4.3)

²⁸ *Moderní obec*. Praha: Economia, a.s, 2012, roč. 2012, č. 12. ISSN 1211–0507, s. 36

²⁹ Czeschinvest: veřejná podpora. [online]. [cit. 2. 12. 2013]. Dostupné z:

<http://www.czeschinvest.org/verejna-podpora> De minimis představuje takovou podporu, která nesmí spolu s ostatními podporami „de minimis“ poskytnutými jednomu příjemci za dobu předchozích tří let přesáhnout výši odpovídající částce 200 000 EUR. Tento finanční strop platí bez ohledu na formu či účel podpory de minimis poskytnuté v předchozím tříletém období. Za tříleté období se považují fiskální roky používané k daňovým účelům.

Tabulka č. 4.3 Technologická zařízení

	v tis.Kč
Celková investice	5 287 Kč
Dotace 90 %	4 758 Kč
Dofinancování SMOJ 10 %	529 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, Rozhodnutí o poskytnutí dotace

Obce, které se zapojily do společného projektu, uhradily v průběhu let 2009 – 2013 10 % dofinancování dotace částku 3.406.000,- Kč. Ostatních 90 % bylo financováno na konci roku 2013 a byla nakoupená technika. Stavba kompostárny se bude realizovat v období 5/2014 – 10/2014. Tato informace byla důležitá pro tvoření rozpočtu na rok 2014. Na fotografiích v příloze č. 3 jsou stroje a zařízení, které SMOJ v rámci čerpání investiční dotace tento rok pořídila.

Jesenické pohádky

Nápad natočit Jesenické pohádky vznikl v roce 2008. Jedná se o třinácti-dílný komplet pohádek podle scénáře režiséra Pavla Linharta, na motivy pohádek pana Kubíčka ze Šumperka. Financování projektu podpořil Olomoucký kraj ze svého rozpočtu, SMOJ a soukromý investor – firma Campanula net. Náklady dosáhly výše 5.700 tis. Kč. Na seriálu se podílela celá řada známých herců, ale také lidé z Jesenicka. Natočené pohádky použilo SMOJ jako reklamní předmět při propagaci Jesenicka pod názvem **Venušankovy příběhy ze Země děda Praděda** (Příloha č. 2).

Ostatní dopravní obslužnost

Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství postup státu, krajů a obcí při zajišťování dopravní obslužnosti veřejnými službami v přepravě cestujících veřejnou drážní osobní dopravou a veřejnou linkovou dopravou (dále jen "zajišťování dopravní obslužnosti"). **Dopravní obslužností** se rozumí zabezpečení dopravy po všechny dny v týdnu především do škol a školských zařízení, k orgánům veřejné moci, do zaměstnání, do zdravotnických zařízení poskytujících základní zdravotní péči a k uspokojení kulturních, rekreačních a společenských potřeb, včetně dopravy zpět, přispívající k trvale udržitelnému rozvoji územního obvodu. Kraje a obce ve své samostatné působnosti stanoví rozsah dopravní obslužnosti a zajišťují

dopravní obslužnost veřejnými službami v přepravě cestujících veřejnou drážní osobní dopravou a veřejnou linkovou dopravou a jejich propojením. Obec zajišťuje dopravní obslužnost ve svém územním obvodu nad rámec dopravní obslužnosti území kraje.³⁰

Do roku 2001 se staral o ostatní dopravní obslužnost pro obce Jesenicka Okresní úřad Jeseník. Obce posílaly své příspěvky, které byly rozpočítány podle počtu obyvatel Okresnímu úřadu a ten následně hradil dopravci tuto službu. Od roku 2001 převzalo tento úkol na sebe Sdružení města a obcí Jesenicka. SMOJ financuje autobusovou dopravu na Jesenicku o sobotách a nedělích. Provozováním spojů vzniká bohužel ztráta dopravci (firma Arriva), který dopravu zajišťuje a tuto je potřeba na základě smlouvy dofinancovat. V letošním roce 2013 se ztráta pohybuje kolem 2 921 000,-Kč.

Graf č. 4.1 Náklady SMOJ na dopravní obslužnost v letech 2001–2013 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, Výkaz Fin 1–12 2001-2013

Dopravní komise SMOJ si každoročně nechává zpracovat odborný odhad prokazatelné ztráty a na základě podkladů doporučuje akceptovat výsledek pro rozsah ostatní dopravní obslužnosti (dále ODO) pro následující rok v maximální výši. Předpoklad plánované ztráty v ODO ve veřejné dopravě byl pro rok 2013 předložen dopravcem ve výši 2.916 000 korun a ve srovnání s rokem 2012 byl odborný odhad prokazatelné ztráty v ODO pro rok 2013 o cca sto tisíc Kč vyšší. Je to zejména z důvodu navýšení cen pohonných hmot. Obce a města spolufinancovaly ztrátu v ODO v roce 2013 pouze ve výši 2.816 tisíc Kč. Zbývající rozdíl k dofinancování 100 tisíc Kč byl uhrazen

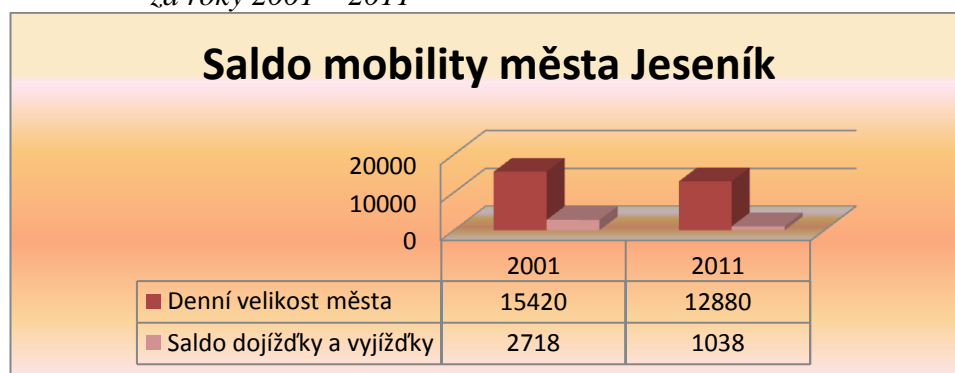
³⁰ Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů."

z přebytku dopravce z let 2011 a 2012 v Ostatní dopravní obslužnosti. Dopravce sice navýšil cenu přepravního výkonu na 34,98 Kč/km z původní 34,07 Kč/km, na druhé straně deklaroval i navýšení příjmové oblasti v tržbách. Prognózy jsou však takové, že dopravce již dlouhodobě tento trend udržet nemůže. Ze statistiky vyplývá, že se mění počty lidí, kteří vyjíždějí za prací a tím klesají tržby. Ve městě Jeseníku, kde měli podnikatelé zázemí firem a pracovních míst, ve větší míře utlumili své provozy nebo je přesídlili do vnitrozemí s dobrou dopravní dostupností.

Podle grafu č. 4.1 je patrné, jak se od roku 2010 příspěvek nezvedal. V rozpočtu na rok 2014 se přesto nepodařila prosadit stejná částka a SMOJ bude muset provozovateli Arriva uhradit ztrátu ve výši 2 921 tis. korun.

Lidé opouštějí Jesenícko, roste nezaměstnanost a do zaměstnání nedojíždějí. Graf č. 4.2 znázorňuje, jak se měnila denní velikost města Jeseník (jádra). V roce 2011 je to o 2 540 obyvatel méně než v roce 2001. Saldo mobility obyvatel udává rozdíl mezi dojížděnkou a vyjížděnkou. Při porovnání je patrný rozdíl, že lidí do města Jeseníku přijíždí o 1 680 méně. Dalším faktorem je i počasí, tržby dopravci klesají, když je počasí příznivé. Lidé šetří a dopravují se do zaměstnání a za svými aktivitami na kole nebo pěšky. Dalším důležitým faktorem rostoucí ztráty dopravce je stále zvyšování pohonných hmot.

Graf č. 4.2 Porovnání denní velikosti města a salda mobility obyvatelstva za roky 2001 – 2011

Zdroj: ČSÚ

Příspěvky na kulturu

Sdružení měst a obcí Jesenicka vytvořilo samostatný fond kultury, ze kterého financuje nadregionální kulturní akce v obcích a městech okresu Jeseník. Jeho výše je 120 tisíc korun. Přidělení finančních částek probíhá formou volné soutěže. Obce nebo neziskové organizace si v dohodnutém termínu podají žádosti na poskytnutí příspěvku na kulturu a **rada SMOJ** vyhodnotí skutečný přesah kulturní akce. Poté rozhodne, zda bude příspěvek poskytnut či nikoliv.

Přehled akcí v letech 2009 – 2013 uvádí následující tabulka č. 4.4. Zobrazuje výčet příspěvků SMOJ na kulturní akce na Jesenicku. V období 2009 – 2013 SMOJ přispělo různým organizacím a obcím Jesenicka v celkovém objemu **600 tisíc korun**.

Tabulka č. 4.4 Podpora kultury SMOJ v letech 2009 – 2013 v Kč

	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem
Rýžování zlata	25 000	30 000	15 000	10 000	10 000	90 000
Dittersův festival	25 000	10 000	25 000	25 000	15 000	100 000
Svatováclavské setkání			10 000	10 000	8 000	28 000
Vlastivědné muzeum	10 000	10 000				20 000
Jesenické dožínky				10 000	10 000	20 000
Cyklistický závod	10 000	10 000	5 000			25 000
Hornolipovská pouť	22 500	20 000	15 000			57 500
ŘK farnost Bílá Voda				10 000	7 000	17 000
Mikulovický škrpál		5 000			10 000	15 000
Folklorní kosení			5 000			5 000
Slezské dny			10 000			10 000
Divadelní žatva			10 000		12 000	22 000
Obce Jesenicka - různé	27 500	35 000	25 000	55 000	38 000	180 500
Extrémní golf Bílá Voda					10 000	10 000
Celkem	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	600 000

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, Výkaz Fin 1–12 2009-2013

Každoročně příspěvek získávají města **Zlaté Hory** a **Javorník na významné mezinárodní akce**. Vzhledem k výskytu zlata v okolí Zlatých Hor vznikla v roce 1994 tradice soutěží v rýžování zlata. Po úspěšném uspořádání Mistrovství Evropy v roce 1996, Mistrovství České a Slovenské republiky v roce 2001, 2005 a 2009 proběhlo

v roce 2010 Mistrovství světa v rýžování zlata³¹. SMOJ poskytlo městu za sledované období 2009–2013 částku 90 tisíc korun ze svého rozpočtu.

Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu je festivalem, který se již od roku 1993 každoročně pořádá Město Javorník. Za tuto dobu se stal už nedílnou součástí kulturního podzimu celého Jesenicka. Je také jedním z nejvýznamnějších projektů realizovaných v rámci Olomouckého kraje. Za sledované období podpořilo SMOJ tuto významnou akci částkou 100 tisíc korun.

Na stezkách bez hranic

Na stezkách bez hranic je společný projekt Jesenické rozvojové o.p.s., Sdružení měst a obcí Jesenicka a Powiatu Nysa, financovaný z Operačního programu přeshraniční spolupráce České republiky – Polské republiky 2007–2013 (OPPS ČR-PR 2007–2013). Tento Operační program se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu hospodářské spolupráce, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání, kulturních a společenských aktivit, spolupráci územních samospráv a dalších subjektů na obou stranách hranice.³² V roce 2011 bylo proinvestováno 2.751 tisíc korun.

Obrázek č. 4.2 Titulní strana na stezkách bez hranic v českém a polském jazyce

Zdroj: Sdružení měst a obcí Jesenicka ve spolupráci s Jesenickou rozvojovou o.p.s. a Powiatem Nyskim 2010

³¹ Město Zlaté Hory: Titulní stránka > KULTURA, TURISTIKA, SPORT A VOLNÝ ČAS > Rýžování zlata. [online]. [cit. 3.11.2013]. Dostupné z: <http://www.zlatehory.cz/souteze-v-ryzovani-zlata-o-zlatou-panev-starosty-mesta/d-308492/p1=36186>

³² Strukturální fondy: Fondy EU > Operační programy 2007 – 2013. [online]. [cit. 3. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-CR-Polsko>

Cílem projektu bylo vytvoření unikátní publikace (obrázek č. 4.2). Tento projekt vzešel z myšlenky propojení sítě již existujících cyklostezek na území dvou sousedních regionů jesenického a nyského. Podstatou projektu bylo vytvoření a rozmístění nového informačního systému v podobě map s odkazy na zajímavá místa v okolí a vybudování dřevěných odpočívadel, která jsou umístěna na cyklostezkách po obou stranách hranice (příloha č. 4). Obsahem této publikace jsou doporučené cyklistické trasy různých délek a obtížností³³.

4.1.3 Ostatní aktivity Sdružení měst a obcí Jesenicka

Ostatní aktivity Sdružení měst a obcí Jesenicka jsou na úrovni jednání a rozhodování o důležitých záležitostech, které tento region trápí a tíží. Jedná se především o řešení nezaměstnanosti, ohrožení zdravotní péče a budování Národního parku.

Nezaměstnanost na Jesenicku

Okres Jeseník patří mezi okresy s největší nezaměstnaností v rámci ČR. Každoročně se snižuje počet trvale bydlících obyvatel, neboť především mladší lidé vyjíždějí z Jesenicka za prací do jiných regionů a tam zůstávají i se svými rodinami. SMOJ se dlouhodobě snaží zlepšit u centrálních orgánů podmínky pro podnikání, např. zavedením daňových úlev pro jesenické podnikatele a podobně. Bohužel zatím bez úspěchu. Další forma, jak snižovat nezaměstnanost na Jesenicku je zavedení veřejně prospěšných prací, popřípadě veřejné služby ve spolupráci s Úřadem práce v Jeseníku.

Zdravotnictví na Jesenicku

Na celém okrese Jeseník působí v oblasti poskytování základní zdravotní péče pouze jediné zdravotnické zařízení a to Jesenická nemocnice s.r.o. Jedná se o soukromou čtyř-oborovou nemocnici, privatizovanou v devadesátých letech, čímž je z pohledu občanů Jesenicka znevýhodňována. Znamená to, že se nemocnici oproti nemocnicím zřizovaným krajem nebo státem, nedostává jiných finančních zdrojů než plateb za odvedené výkony od zdravotních pojišťoven. Bohužel však tyto platby

³³ Jesenická rozvojová o.p.s. [online]. [cit. 3. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.jesenicko.eu/>
Sdružení měst a obcí Jesenicka ve spolupráci s Jesenickou rozvojovou o.p.s. a Powiatem Nyskim 2010

nestačí na zajištění plnohodnotného financování a proto se Jesenická nemocnice ve spolupráci se SMOJ dlouhodobě pokouší zajistit i jiné zdroje financování. Je to především navýšením záloh od zdravotních pojišťoven, poskytnutí finančních prostředků z krajského rozpočtu Olomouckého kraje, nebo navýšením hodnoty bodů od zdravotních pojišťoven.

Neustále hrozí nebezpečí, že Jesenická nemocnice s.r.o. nebude schopna dále zajišťovat základní zdravotní péči a bude muset utlumit část zdravotních služeb, popřípadě omezit lůžkovou část. Což by znamenalo vážné ohrožení zdravotní bezpečnosti obyvatel Jesenicka. Zástupci Sdružení měst a obcí Jesenicka se snaží jednat o této situaci s hejtmanem Olomouckého kraje a se zástupci ministerstva zdravotnictví.

Národní park Jeseníky

Sdružení měst a obcí Jesenicka se aktivně zapojilo do diskuze ve věci zřízení Národního parku Jeseníky. S iniciativou přišla skupinka aktivistů, ochránců přírody. Po mnoha diskuzích o tom, jak by měl budoucí Národní park Jeseníky vypadat, jaké jsou jeho výhody a nevýhody se diskuze přenesla na půdu Ministerstva životního prostředí, kde bylo konstatováno, že v současné době nejsou k dispozici finanční prostředky na zřízení nového Národního parku. Celá záležitost tak byla odsunuta do budoucna, bez bližšího upřesnění.

4.1.4 Hospodaření SMOJ v roce 2013

Rozpočet SMOJ na rok 2013 byl schválen 27. 11. 2012 v celkovém objemu 34.751 tis. korun. Příjmy byly plánovány ve výši 30.351 tis. korun a výdaje ve výši 34.751 tis. Kč. Schodek mezi příjmy a výdaji byl kryt zůstatkem finančních prostředků minulých let ve výši 4.400 tis. korun.

Plnění rozpočtu SMOJ v r. 2013

Plnění příjmů v roce 2013 (tabulka č. 4.5) bylo ovlivněno získáním finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí na stavbu skládky biologického odpadu pro Jesenicko. Jak již bylo uvedeno dříve, podpis smlouvy a Rozhodnutí o přidělení dotace bylo uskutečněno velmi pozdě na to, aby se začalo s výstavbou

kompostárny s ohledem na klimatické podmínky na Jesenicku. Proto se SMOJ rozhodlo požádat o prodloužení termínů dokončení celého projektu na rok 2014. Z toho vyplynula zásadní rozpočtová změna na straně příjmů i výdajů, spojená s realizací tohoto investičního záměru. Podařilo se získat alespoň část této dotace ve výši 12.783 tisíc korun.

Tabulka č. 4.5 *Plnění příjmů v roce 2013 v tis. Kč*

Paragraf	položka	text	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnění rozpočtu
		Neinvestiční přijaté transfery od obcí			
	4121	Dopravní obslužnost	2 816,00	2 816,00	2 856,00
	4121	Základní příspěvek na provoz	607,00	607,00	607,00
	4121	Příspěvek na Bioodpady	1 935,00	1 935,00	1 935,00
	4134	převody z rozpočtových účtů		0,00	12 755,00
		Investiční přijaté transfery ze státních fondů			
	4213	90% dotace Bioodpady	27 807,00	12 783,00	12 752,00
6171	2329	Ostatní nedaňové příjmy		7,24	7,00
6310	2141	Příjmy z úroků	2,00	1,00	1,00
		Příjmy celkem	33 167,00	18 149,24	30 913,00
		konsolidace			-12 755,00
		Příjmy celkem po konsolidaci	33 167,00	18 149,24	18 158,00
	8115	financování	4 400,00	4 400,00	-436,00
		Příjmy celkem s financováním	37 567,00	22 549,24	17 722,00

Zdroj: vlastní zpracování autorů, Výkaz Fin 1–12 2013

Ostatní příjmy rozpočtu se podařilo naplnit bez nutných rozpočtových změn. Byly to především příspěvky na dopravní obslužnost, základní příspěvek na provoz SMOJ a doplatek příspěvků na skládku bioodpadů.

Plnění výdajů záviselo od naplnění plánovaných příjmů (tabulka č. 4.6). Hlavní výdaj v roce 2013 bylo zabezpečení a úhrada dopravní obslužnosti ve výši 2.816 tis. korun. Kapitálový výdaj na paragrafu **3722 – Sběr a svoz komunálních odpadů** musel být snížen rozpočtovou změnou na částku 13.190 tis. korun z důvodu posunutí termínu stavby kompostárny. Ostatní výdaje rozpočtu tvořily na paragrafu **6171 – Činnost**

místní správy hlavně výdaje na provoz celého sdružení. Dalším významným výdajem jsou příspěvky na kulturní akce na Jesenicku.

Tabulka č. 4.6 Čerpání výdajů SMOJ v roce 2013 v tis. Kč

Paragraf	položka	text	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Plnění rozpočtu
2221	5193	Výdaje na dopravní obslužnost	2 816,00	2 816,00	2 816,00
3722	6121	Biodopady, investice – stavba	29 570,00	0,00	0,00
	6122	Stroje a zařízení		13 265,27	13 265,27
6171	Činnost správy – provozní výdaje				
	5021	dohody	6,00	17,50	17,50
	5139	drobný nákup-mat.	10,00	13,00	13,00
	5161	služby pošt	5,00	0,12	0,12
	5164	nájemné	2,00	11,25	11,25
	5169	Prezentace Jesenicka	120,00	9,90	9,90
	5169	nákup služeb,	268,00	263,00	262,90
	5175	pohoštění	40,00	16,20	16,00
		Příspěvky na kulturní akce na Jesenicku	120,00	0,00	
	5229	neinv. příspěvek nezisk. organizacím		60,00	60,00
	5321	neinv. Transfery obcím		40,00	40,00
	5492	dar těl postiženému sportovci		5,00	5,00
	5621	půjčka MAS		400,00	400,00
	5641	půjčky obcím		800,00	800,00
	5901	rezerva	4 600,00	4 827,00	
6310	5163	služby peněžních ústavů	10,00	5,00	5,06
6330	5345	Převod z rozpočtových účtů			12 755,00
		Rozpočtové výdaje celkem	37 567,00	22 549,24	30 477,00
		konsolidace			-12 755,00
		Výdaje celkem po konsolidaci	37 567,00	22 549,24	17 722,00

Zdroj: vlastní zpracování autorky, Výkaz Fin 1–12 2013

Z tohoto paragrafu SMOJ na svém Sněmu v listopadu 2013 rozhodlo o poskytnutí návratné finanční výpomoci nově vytvořené MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko o.p.s. Jednalo se o 400 tis. korun pro překlenutí doby, než získá MAS dotaci z Programu rozvoje venkova na podaný projekt z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost – „**Místní partnerství zaměstnanosti**“.³⁴

O další finanční výpomoci požádaly dvě obce Jesenicka z podobného důvodu. Čerpání dotací je podmíněno nejprve vlastním použitím prostředků a po vyúčtování

³⁴Strukturální fondy: Fondy EU > Operační programy 2007 – 2013 > Tematické operační programy > OP Lidské zdroje a zaměstnanost. [online]. [cit. 13. 11. 2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>

a splnění všech podmínek **Rozhodnutí o dotaci** jsou prostředky čerpány. Proto se obce dostávají do obtížné situace a potřebují finančně podpořit. K tomu slouží prostředky tzv. Podpůrného fondu SMOJ.

4.1.5 Schválený rozpočet SMOJ na rok 2014

Rozpočet SMOJ na rok 2014 byl připraven z výsledků minulého roku. SMOJ čeká dokončení investiční akce **Skládka biologických odpadů**. Na straně **příjmů** zbývá dočerpat podstatná část z dotace (11.168 tis. korun) ze Státního fondu životního prostředí. MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko o.p.s. a obce Jesenicka vrátí půjčené prostředky, které měly být půjčené na roční období.

Tabulka č. 4.7 Schválený rozpočet SMOJ na rok 2014 v tis. Kč

		Příjmy	
Paragraf	položka	text	rozpočet
	2420	splátka půjčky MAS	400,00
	2441	splátka půjčky-obec Skorošice	800,00
		Neinv. transfery od obcí	
	4121	Dopravní obslužnost	2 921,00
	4121	Základní příspěvek na provoz SMOJ	603,00
	4213	90% dotace Bioodpady invest. dotace	11 168, 20
6310		Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	
	2141	příjmy z úroků	2,10
	2141	úroky z půjček	35, 30
		Rozpočtové příjmy celkem	15 929,59
	8115	financování (KZ BÚ k 31. 12. 2013)	4 421,00
		Příjmy celkem s financováním	20 350,
			59
		Výdaje	
Paragraf	položka	text	rozpočet
2221		Provoz veřejné silniční dopravy	
	5193	Výdaje na dopravní obslužnost	2 921,00
3722		Sběr a svoz komunálních odpadů	
		Náklady na kompostárnu – celkem v r. 2014	12 515,09
6171		Činnost správy	
	5021	Dohoda – správce rozpočtu	6,00
	5139	Drobný nákup-materiál	10,00
	5161	Služby pošt	5,00
	5169	Prezentace Jesenicka	120,00
	5169	Nákup služeb, administrace, účetnictví, překlady, projekty, archiv a služby za inventarizační práce, kontroly dotací, KEO W	270,00
	5175	Pohoštění	40,00
	5229	Příspěvky na kulturní akce na Jesenicku	120,00
	5901	Rezerva	4 333,50
6310		Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	
	5163	Služby peněžních ústavů	10,00
		Rozpočtové výdaje celkem	20 350,59

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Opět se bude v roce 2014 financovat ztráta firmě ARRIVA na dopravní obslužnost a obce Jesenicka ze svých rozpočtů budou přispívat SMOJ na tuto ztrátu 2.921 tis. korun. Na provoz sdružení je potřeba 603 tisíc korun a obce budou přispívat svými příspěvky podle počtu obyvatel.

Výše příjmů odpovídají výši výdajů (tabulka č. 4.7). Bude realizována stavba kompostárny. Termín dokončení je v srpnu 2014. Bude proinvestováno celkem 12.515 tisíc korun. Na paragrafu **2221 – Provoz veřejné silniční dopravy** je plánovaná úhrada ztráty na dopravní obslužnost pro rok 2014 zvýšená na částku **2.921 tis. korun**. Z paragrafu **6171 – Činnost veřejné správy** bude potřeba 581 tisíc korun, z toho na příspěvky pro kulturní akce 120 tisíc korun, na prezentaci Jesenicka 120 tisíc korun a na vlastní provoz sdružení je naplánováno 340 tisíc.

Na položce **8115 – financování** je zapojen zůstatek finančních prostředků z minulého období 4.421 tisíc korun, který kryje rozdíl mezi příjmy a výdaji roku 2014. Počítá se také s **rezervou ve výši 4.333 tisíc korun** na položce **5901 – Rezerva**. Je to tzv. Podpůrný fond, ze kterého SMOJ poskytuje přechodné finanční výpomoci ostatním obcím, které se dostanou do situace, že potřebují předfinancovat některé dotační projekty.

4.1.6 Budoucnost SMOJ

SMOJ za 20 let existence vykonalo velké množství práce pro celé Jesenicko, především v ochraně jeho zájmů. Stalo se respektovaným partnerem jak pro veřejnou či státní správu, ale také partnerem podnikatelským subjektům nebo Hospodářské komoře. Účastní se všech zásadních jednání z oblasti zdravotnictví, dopravy, dopravní obslužnosti či přístupnosti Jesenicka z jižní části Olomouckého kraje, školství, rozvoji cestovního ruchu, prezentaci a propagaci regionu. Aktivní je SMOJ při řešení nezaměstnanosti. I v budoucnu bude zaštiťovat tuto problematiku a bude za Jesenicko garantem možných řešení. Totéž chce činit i ve vztahu k potencionálním investorům samozřejmě v rámci možností. Tím, jak se SMOJ angažovalo v řešení biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále BRKO), bude i nadále tuto problematiku řešit a rozvíjet. Jedná se především o spolupráci s Olomouckým krajem, který se v současné době zabývá problematikou energetického využití odpadů a výstavbou možné spalovny na území kraje. SMOJ se snaží být nositelem grantů a dotačních titulů, ve spolupráci

s MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko o.p.s. pořizovatelem strategických studií a podporovatelem kulturního a sportovního života regionu.

4.2 Mikroregion Jesenicko (MRJ)

Celý okres Jeseník je rozdělen do čtyř přirozených mikrocelků, ale každé území má jinou nadmořskou výšku, jiné přírodní poměry a tedy i jiné hospodářské dispozice a podmínky pro život tamějšího obyvatelstva. Obce mikroregionu Jesenicko se nachází na úpatí Severního hřebene masivu Hrubého Jeseníku. Jedná se o podhorskou oblast okresu Jeseník, která má samozřejmě své specifické problémy dané polohou či klimatem než mají ostatní mikroregiony. Mikroregion Žulovsko a Javornicko se nachází v severní části okresu Jeseník a klima a nadmořská výška je stejná jako v oblasti Hané. Aby byly obce schopny lépe řešit svoje problémy, bylo potřeba velké území rozdělit do menších celků.

Silnou stránkou je zejména pro cestovní ruch blízkost celé řady hraničních přechodů s Polskem, umožňující bezproblémový přístup turistů a ostatních návštěvníků regionu z Polska. Území mikroregionu disponuje velice pestrou a harmonicky utvářenou krajinou s některými výjimečnými bloky. Významná část je tvořena zalesněnými plochami (až 70% území) a většina jeho území je součástí Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Snad nejvýznamnější silnou stránkou v souvislosti s přírodním prostředím je image mikroregionu jako regionu se snad nejčistším ovzduším v ČR.

Naopak slabou stránkou mikroregionu je, že se nachází mimo hlavní obchodní a dopravní tahy, ať již z pohledu evropského, či i z pohledu republikového. Horší dopravní dostupnost a obslužnost, zejména pak v zimním období, se týká jak nákladní, tak osobní dopravy.

4.2.1 Právní rámec vzniku MRJ

Mikroregion Jesenicko je dobrovolný svazek obcí založen dne 10. dubna 2002 podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění. Dříve fungoval již od září roku 1999 na základě „Dohody obcí o založení Mikroregionu Jesenicko“. Účelem vzniku Mikroregionu Jesenicko je ochrana a prosazování svých společných zájmů, především pak vzájemná spolupráce a koordinovaný postup při komplexním rozvoji a výkonu samostatné působnosti obcí. Mikroregion Jesenicko byl ustaven Smlouvou o vytvoření dobrovolného svazku obcí Mikroregion Jesenicko, kterou společně uzavřely tyto smluvní strany: Obec Bělá pod Pradědem, Obec Česká Ves, Obec Lipová-lázně, Obec Ostružná a Město Jeseník (Příloha č. 5)

Orgány MRJ

Sídlo MRJ je na Městském úřadě v Jeseníku. Orgány svazku jsou správní rada a dozorčí rada.

- Správní rada vykonává funkci statutárního orgánu a zaměstnavatele, tvoří ji starostové nebo místostarostové členských obcí. Správní rada volí ze svého středu předsedu rady a místopředsedu rady. SR rozhoduje usnesením, které je součástí zápisu z jednání. Správní rada schvaluje rozpočet svazku, závěrečný účet, rozpočtová opatření, roční účetní závěrku, inventarizaci majetku.
- Dozorčí rada je pětičlenná s tím, že každý člen svazku navrhuje jednoho člena. Volí si předsedu a místopředsedu. Kontroluje realizaci usnesení správní rady, hospodaření svazku, dodržování stanov a zajišťuje kontrolní činnost ze strany obcí (členů svazku)

4.2.2 Majetek a zdroje příjmů MRJ

Majetek a zdroje příjmů svazku tvoří **členské příspěvky**. Určují se dle počtu obyvatel v jednotlivé členské obci a stanoví jej správní rada pro každý kalendářní rok samostatně s tím, že s jeho výší seznámí jednotlivé členy svazku vždy nejpozději do 30. 11. předchozího roku tak, aby mohl být zahrnut do připravovaného rozpočtu obce na příští rok a včas schválen zastupitelstvem obce.

Dalšími zdroji jsou dary, dotace, příjmy od jiných subjektů a příjmy z vlastní činnosti. Zisk z hospodaření svazku stejně jako úhrada případné ztráty z hospodaření

bude rozdělena v poměru výše členských příspěvků jednotlivých členů svazku s tím, že zisk z hospodaření bude přednostně investován do rozvoje svazku.³⁵

Vize Mikroregionu Jesenicko

Vize je dlouhodobější záležitostí, jejíž naplňování je dlouhodobým procesem. Motto Mikroregionu Jesenicko zní: „**Jesenicko, místo, kde chtějí lidé trvale žít**“ MRJ vytvořilo širší znění vize vytvořit dobře organizovaný a silný mikroregion charakteristický aktivní účastí obyvatel na komunitním plánování s kvalitním managementem rozvojových aktivit efektně využívajícím veřejné podpory kraje, státu a EU, s mimořádnou péčí o své přírodní a kulturní bohatství budovat předpoklad svého dlouhodobě udržitelného rozvoje, prosazovat dobrou dopravní dostupnost a obslužnost, tedy kvalitní napojení na vnitrozemskou železniční a silniční síť se spolehlivým integrovaným dopravním systémem a také s napojením na polskou dopravní síť.

Dlouhodobé vícezdrojové financování

S ohledem na nedostatek místních finančních zdrojů budou pokud možno veškeré rozvojové aktivity veřejného, soukromého a neziskového sektoru financovány z více zdrojů, tedy v rámci ROP NUTS II Střední Morava, dotační program Olomouckého kraje a POV Olomouckého kraje³⁶, INTERREG (Euroregion Praděd) atd. Budou trvale udržovány vazby na subjekty, ovlivňující regionální rozvoj na regionální a národní úrovni (Olomoucký kraj, Euroregion Praděd, Ministerstvo pro místní rozvoj, Česká centrála cestovního ruchu atd.) Mikroregion Jesenicko se snaží získávat finanční prostředky z evropských, státních, krajských a dalších zdrojů na společné projekty zajišťující především zlepšení kvality života místních obyvatel. Významným rozvojovým dokumentem Mikroregionu Jesenicko, který byl zpracován již v roce 1999 odbornou firmou za pomoci odborných komisí složených ze zástupců Jesenicka, jsou nepochybně **Strategické cíle Mikroregionu Jesenicko do roku 2013**. Pro každou rozvojovou osu mikroregionu byly navrženy střednědobé strategické cíle, tzn. cíle, kterých by mělo být dosaženo v horizontu 7 let. Navržené strategické cíle respektují

³⁵ Mikroregion Jesenicko: Dokumenty. [online]. [cit. 3. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.jesenicko.org/dokumenty>

³⁶ Olomoucký kraj: Program obnovy venkova. [online]. [cit. 2014-03-19]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/program-obnovy-venkova-cl-692.html>

dlouhodobé principy rozvoje mikroregionu a konkretizují jednotlivé body rozvojových os mikroregionu³⁷.

Výdaje a projekty v letech 2010 – 2013

Mikroregion Jesenicko byl v letech 2010–2013 úspěšný v získávání finančních prostředků na své projekty např. Kdo si hraje, nezlobí, Jeďte s dětmi na piknik a Projekt cyklistika (tabulka č. 4.8). Ze svého rozpočtu financovalo ostatní projekty. Bylo potřeba dofinancovat ukončovací práce na Jesenických pohádkách³⁸ – 500 tisíc korun.

Projekt, **Kdo si hraje, ten se baví**, v hodnotě 654 tisíc korun je projekt pro propagaci Jesenicka, která nebude založená jen na tiskovinách a letácích. Projekt nabídl nové možnosti v atraktivní reklamě tohoto regionu. Spolu se studenty University Palackého v Olomouci (fakulta rekreologie) byl navržen systém netradičních interaktivních panelů,

který informuje formou her, kvízů a hlavolamů návštěvníky o dalších možnostech využití tohoto regionu. Tyto mobilní panely jsou vyrobeny v českém a polském jazyce. Tento projekt byl financován z Fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd v rámci Operačního programu příhraniční spolupráce 2007–2013 ČR-PR³⁹.

Tabulka č. 4.8 Výdaje a projekty v letech 2010–2013 v Kč

Výdaje	2 010	2 011	2 012	2 013	celkem
Pohádky	500 000				500 000
Kdo si hraje, ten se baví	654 926				654 926
Jeďte s dětmi na piknik	2 479 256				2 479 256
Projekt cyklistika			262 670	414 585	677 255
Příspěvek JR o.p.s.	400 000	240 657			640 657
Provozní výdaje	509 773	487 964	313 726	202 278	1 513 741
Akce společného zájmu	1 035 774	1 034 964	622 000	518 771	3 211 509
Lyžař Horčička			50 000	50 000	100 000
Celkem výdaje	5 579 729	1 763 585	1 248 396	1 185 634	9 777 344

Zdroj: Vlastní zpracování autorů

³⁷ Mikroregion Jesenicko: Dokumenty. [online]. [cit. 3. 12. 2013]. Dostupné z:

<http://www.jesenicko.org/dokumenty>

³⁸ Obec Loučná nad Desnou: Pradědovy večerničky. [online]. MF Dnes (Střední Morava), 26. 2. 2011 [cit. 12. 11. 2013]. Dostupné z: <http://www.loucna-nad-desnou.cz/617-pradedovy-vecernicky>

³⁹ Europraded: programy. [online]. [cit. 2.12.2013]. Dostupné z: <http://www.europraded.cz/index.php?show=obdobi-2007-2013>

Jed'te s dětmi na piknik je projekt z Operačního programu CZ. 1.12 ROP NUTS II Střední Morava⁴⁰, prioritní osy Cestovní ruch, oblasti podpory Integrovaný rozvoj cestovního ruchu. Cílem projektu byla turistická odpočívadla s instalovanými doprovodnými prvky v každé členské obci Mikroregionu Jesenicko. Odpočívadla často vyhledávají rodiny s dětmi. Interaktivní řešení odpočívadel je pro děti velmi atraktivní. Pro děti je zde využitelný dětský koutek a pro všechny generace interaktivní panely se zajímavostmi z dané oblasti Jeseníků. Turistická odpočívadla si za dobu provozu získala velkou oblibu u domácích i zahraničních návštěvníků. Financování pro Mikroregion Jesenicko nebylo jednoduché. Celkové náklady projektu byly 2.479 tisíc korun. Obce by to ze svých rozpočtů nebyly schopné uhradit. Proto se správní rada MRJ rozhodla požádat finanční ústav o krátkodobý úvěr ve výši 2.154 tisíc korun na dobu splatnosti 1 rok. Projekt se úspěšně realizoval a mikroregion mohl peníze v termínu vrátit.

Projekt cyklistika

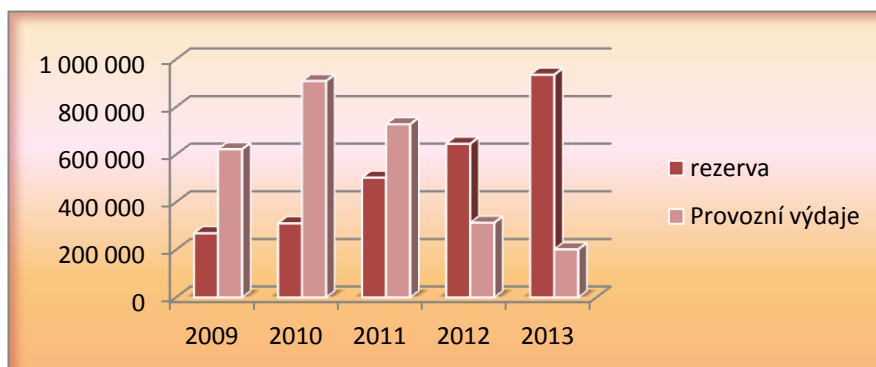
Mikroregion Jesenicko v roce 2012 pořádal projekt pod názvem „Česko-polské cyklistické dny“, který byl financovaný z fondů ERDF „Překračujeme hranice“. Projekt nabídl možnost poznání krásy Jesenicka ze sedla horského nebo trekového kola. Záměrem bylo ukázat cyklistům všech věkových i výkonnostních kategorií okolí města Jeseníku, které můžeme bez nadsázky zařadit k nejatraktivnějším cyklistickým regionům v rámci celé České republiky. Okolí Jesenicka vyniká velmi zachovalým a čistým přírodním prostředím s minimálním automobilovým provozem, velmi hustou sítí různorodých cyklostezek, kulturních, krajinných a především přírodních lokalit. Hlavním úkolem bylo zmapování 36 – ti různých tras, vedoucích i přes polské území, různé délky a náročnosti. Pro úspěch projektu se mikroregion rozhodl pokračovat a ze svého rozpočtu uvolnil částku 414 tisíc korun na rozšíření a zmapování dalšího území. Celkové náklady tohoto projektu byly 677 tisíc korun.

⁴⁰ ROP Střední Morava: Regionální rada. [online]. [cit. 3. 1. 2014]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/>

Příspěvek JR o.p.s.

Jesenická rozvojová, obecně prospěšná společnost (dále JR, o.p.s.), je nestátní neziskovou organizací, jejímž cílem je nacházet příležitosti, rozvíjet je a využívat pro rozvoj Jesenicka. Jejími zakladateli jsou Mikroregion Jesenicko, Sdružení měst a obcí Jesenicka, Agrární komora a několik dalších fyzických osob⁴¹. Na základě servisní smlouvy přispíval Mikroregion Jesenicko na provoz JR, o.p.s. částkou 315 tisíc korun ročně. Společnost zajišťovala servis a služby spojené se zajišťováním projektů pro členské obce. V roce 2010 byl ze strany JR, o.p.s. požadavek neúměrně navýšen z důvodu snížení požadavků ostatních subjektů na zpracování projektů. Správní rada MRJ se rozhodla dále příspěvek neposkytovat. Společnost pracuje v omezené míře, důvodem jsou některé projekty, u kterých musí být dle podmínek dotace dodržena udržitelnost. Někteří zaměstnanci pracují v Mikroregionu Jesenicko a nově vytvořené MAS. Mikroregionu to hospodářsky pomohlo. Snížily se náklady na provoz a vzrostla rezerva prostředků, která může být použita v dalších letech.

Graf č. 4.3 Porovnání nákladů a rezervy v letech 2009 a 2013 v Kč

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Z grafu č. 4.3 je patrná skutečnost, jak se snižujícími náklady na provoz vzrostla rezerva prostředků, která může být použita v dalších letech.

⁴¹ Jesenická rozvojová o.p.s.: Jesenická rozvojová se představuje ... [online]. [cit. 3.12.2013]. Dostupné z: <http://www.jesenicko.eu/jesenick%C3%A1-rozvojov%C3%A1-se-p%C5%99edstavuje>
Jesenická rozvojová o.p.s. byla založena v srpnu roku 2006, svou činnost zahájila 1. května 2007. Její vznik je v souladu s Programovým prohlášením Rady města Jeseníku pro volební období 2006 - 2010, kde je v bodě Rozvoj města a podnikání jasně deklarovaná podpora činnosti Místní akční skupiny a Jesenické rozvojové o.p.s.

4.2.3 Projekty vzájemné spolupráce

Obce Mikroregionu Jesenicko se vzájemně dohodly, že budou podporovat takzvané

Dohody o akcích společného zájmu (příloha č. 1). Jedná se o:

- 1) údržbu běžeckých lyžařských tras v Mikroregionu Jesenicko
- 2) vysílání televize Prima
- 3) příspěvek na provoz krytého plaveckého bazénu v České Vsi
- 4) příspěvek na provoz Mikroregionálního informačního centra
- 5) příspěvek na vysílání informační televize Sitour panorama.

Údržba běžeckých lyžařských tras v Mikroregionu Jesenicko

Údržbu běžeckých lyžařských tras v oblasti celých Jeseníků zajišťuje Sdružení cestovního ruchu Jeseníky a využívá finančních prostředků od Olomouckého kraje a dalších sponzorů, především z řady podnikatelů v cestovním ruchu. Částka takto nashromážděných finančních prostředků však nestačí na pravidelnou a především kvalitní údržbu tras. Z tohoto důvodu se rozhodl Mikroregion Jesenicko, že ze svého rozpočtu přispěje částku 200 000,- Kč na údržbu tras, které se nachází přímo na území obcí Mikroregionu Jesenicko. Celá trasa vede z Filipovic, přes Bělou pod Pradědem, Jeseník, Lipovou – lázně, Horní Lipovou a Ramzovou až do Petříkova a přes Smrk se vrací zpět do Horní Lipové.

Zimní údržba běžeckých tras je důležitá především z pohledu cestovního ruchu, neboť návštěvníci jesenických hor jsou z jiných lokalit (např. z Krkonoš) zvyklí na kvalitní běžeckou stopu.

Vysílání televize Prima

Území okresu Jeseník díky svému členitému profilu neumožňuje příjem kvalitního terestriálního vysílání. Některé televizní stanice není možné zachytit v celé ploše Mikroregionu. Město Jeseník zřídilo na Gräfenbergu televizní vysílač, ze kterého vysílá televize Prima a pokrývá signálem dříve „hluchá území“. Vzhledem k tomu, že za vysílání požaduje televize Prima finanční prostředky, obce Mikroregionu Jesenicko ze svého rozpočtu poskytují částečnou úhradu.

Příspěvek na provoz krytého plaveckého bazénu v České Vsi

V České Vsi se nachází jediný plavecký bazén na celém Jesenicku. Byl vybudován ještě v minulém století a technicky je již velmi zastaralý. Vzhledem k tomu, že se jedná o jediný plavecký bazén vhodný k výuce plavání pro školní mládež, obce Mikroregionu přispívají na provozní náklady bazénu, protože jinak by obec Česká Ves nebyla schopna chod zařízení ze svých prostředků financovat. Nákladné jsou časté opravy čerpadel, vzduchotechniky a také vytápění vnitřních prostor bazénu. Od roku 2011 se obce Jesenicka dohodly, že bazén v České Vsi má celoregionální význam a Obci Česká Ves přispívají **přímo** na úhradu ztráty s provozováním bazénu.

Příspěvek na provoz Mikroregionálního informačního centra

Mikroregionální informační centrum je umístěno v průchodu hotelu Slovan, na lukrativním místě, kudy projde větší část návštěvníků města Jeseník. Protože turista samozřejmě kromě informací o městě samém chce znát i informace o blízkém okolí, působí toto informační centrum jako mikroregionální a poskytuje informace o všech obcích Mikroregionu Jesenicko a o jejich zajímavostech. Mikroregion Jesenicko přispívá každoročně na provoz Informačního centra v Jeseníku i přesto, že má každá obec informační centrum ve své obci.

Příspěvek na vysílání informační televize SITOUR panorama

Televize SITOUR pracuje na 2. kanále České televize a poskytuje obrazové informace ze všech hor a horských středisek České republiky. Tyto informace sledují tisíce lidí, a podle aktuálního stavu počasí, či aktuálního stavu nabídek cestovního ruchu se rozhodují pro návštěvu jednotlivých destinací. Jesenicko a přímo Mikroregion žije z cestovního ruchu a proto je důležité, aby potenciální návštěvník měl veškeré informace z regionu. Mikroregion financuje provoz dvou kamer. Jedna kamera zachycuje oblast Červenohorského sedla a druhá kamera celý severní masiv Hrubého Jeseníku, pod kterým se převážně Mikroregion Jesenicko nachází.

4.2.4 Hospodaření Mikroregionu v roce 2013

Rozpočet Mikroregionu Jesenicko na rok 2013 byl schválen správní radou MRJ dne 4. 12. 2012 v celkovém objemu 2.269 tis. korun. Příjmy činí 1.669 tis. korun a výdaje 2.269 tis. korun. Schodek rozpočtu je krytý přebytkem minulého roku 600 tisíc korun na položce **8115 – Financování**.

Plnění rozpočtu MRJ v roce 2013

Příjmy se skládaly z příspěvků na provoz a z příspěvků na akce společného zájmu. Tyto příspěvky se rozpočítávají podle počtu obyvatel. Základní příspěvek činí 40,- Kč / na obyvatele a příspěvek na akce společného zájmu je 36,- Kč/ na obyvatele.

Tabulka č. 4.9 *Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích MRJ*

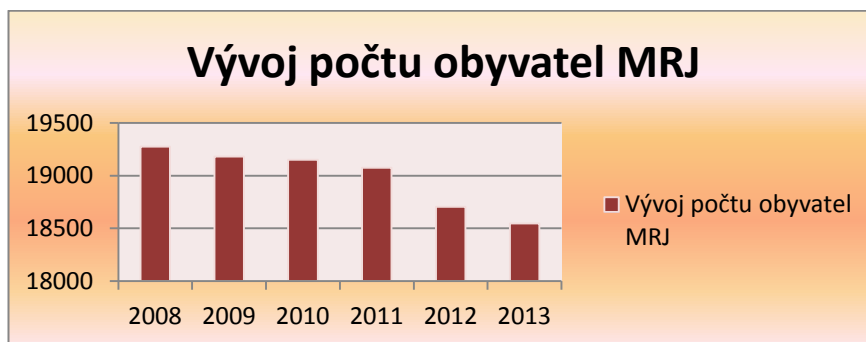
Město/obec	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bělá pod Pradědem	1808	1799	1813	1813	1826	1819
Česká Ves	2538	2593	2583	2562	2475	2484
Lipová-lázně	2546	2519	2503	2467	2397	2362
Ostružná	173	174	183	183	170	171
Jeseník	12209	12096	12068	12048	11841	11711
Celkem	19 274	19 181	19 150	19 073	18 709	18 547

Zdroj: ČSÚ

Částky na obyvatele se dlouhodobě nemění, jen v obcích stále klesá počet obyvatel. Jak je patrné z tabulky č. 4.9, počet obyvatel neustále klesá. Je to způsobeno hlavně vysokou nezaměstnaností. Ubývá pracovních příležitostí, některé velké továrny utlumily své provozy a lidé stále častěji odcházejí za prací do vnitrozemí.

Mladí lidé z Jesenicka, kteří studují ve větších městech, nacházejí uplatnění v jiných oblastech a na Jesenicko se již nevracejí. Graf č. 4.4 znázorňuje sklesající trend počtu obyvatelstva v celém Mikroregionu Jesenicko.

Graf č. 4.4 Vývoj počtu obyvatel MRJ v letech 2008–2013

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Základní příspěvek je určen na provoz mikroregionu. V roce 2013 byl ve výši 748 tisíc korun (tabulka č. 4.10). Příspěvek na akce společného zájmu byl schválen ve výši 654 tisíc korun, ale rozpočtovou změnou byl snížen na 598 tisíc korun z důvodu vratky příspěvku na vysílání informační televize Sitour panorama. Příjmy po konsolidaci byly ve výši 1.347 tisíc korun. S financováním (položka 8115) činily celkové příjmy 1.271 tisíc korun

Tabulka č. 4.10 Plnění příjmů MRJ v roce 2013 v Kč

Položka	Text	SR	UPR	skutečnost
4116	Projekt cyklistika	265 200,00	0,00	0,00
	Základní příspěvek			
4121	Bělá pod Pradědem	73 040,00	73 040,00	73 040,00
4121	Česká Ves	99 000,00	99 000,00	99 000,00
4121	Lipová-lázně	95 880,00	95 880,00	95 880,00
4121	Ostružná	6 800,00	6 800,00	6 800,00
4121	Jeseník	473 640,00	473 640,00	473 640,00
	Celkem	748 360,00	748 360,00	748 360,00
	Akce společného zájmu			
4121	Bělá pod Pradědem	63 910,00	58 432,00	58 432,00
4121	Česká Ves	86 625,00	79 200,00	79 200,00
4121	Lipová-lázně	83 895,00	76 704,00	76 704,00
4121	Ostružná	5 950,00	5 440,00	5 440,00
4121	Jeseník	414 435,00	378 912,00	378 912,00
	celkem	654 815,00	598 688,00	598 688,00
4134	Převod z rozpočtových účtů			7 222,57
2141	Úroky	1 000,00	1 000,00	86,56
	Příjmy po konsolidaci	1 669 375,00	1 348 048,00	1 347 134,56
8115	Financování	600 000,00	645 462,07	-75 340,36
	Příjmy celkem	2 269 375,00	1993510,07	1 271 794,20

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, Výkaz Fin 1–12 2013

Na položce **4116 – Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu** bylo naplánováno čerpání dotace z Euroregionu Praděd na projekt **Česko – polské cyklistické dny**. Tento projekt byl realizován v roce 2012 a v roce 2013 probíhalo vyúčtování. Rozhodnutí o přiznání dotace bylo na konci roku 2013. Prostředky byly vyplaceny v lednu 2014. Z toho důvodu byla provedena rozpočtová změna v příjmech. Plánované příjmy s výjimkou dotace od Euroregionu Praděd byly naplněny, proto se mohly uskutečnit všechny rozpočtové výdaje (tabulka č. 4.11).

Mikroregion přispěl lyžaři Jiřímu Horčíčkovi z Bělé pod Pradědem částkou 50 tisíc korun na jeho přípravu na Olympijské hry v Soči. Je reprezentantem České republiky v běhu na lyžích a členem výběru pro zimní Olympiádu v roce 2014 „TEAM SOCHI 2014“.

Správní rada MRJ se rozhodla, že bude pokračovat v projektu Česko – polské cyklistické dny, kdy jedním z výstupů byly mapy cyklotras. Mikroregion má návštěvníkům co nabídnout od jara do zimy za každého počasí. Proto se rozhodl na tyto materiály navázat a zpracovat rozšířené publikace s mapami pod názvem **Jesenicko v pohybu**. Jedná se o čtyři publikace průvodců: první tři obsahují výběr zajímavých turistických, cyklistických i běžeckých tras a poslední putování po památkách. Mikroregion Jesenicko je rájem turistů a cykloturistů. Každá trasa je doplněna o nabídku zajímavostí a památek. Milovníkům bílé stopy je určena publikace ... **na běžkách**, kde je výběr udržovaných běžeckých tras. Poslední brožura ... **po památkách** podrobně informuje o místech, která jednotlivé trasy zmiňují jen krátce. Mikroregion hradil tyto publikace ze svého rozpočtu v celkové výši **414 tisíc korun**. Z paragrafu **6171 – Činnost místní správy** hradil mikroregion provozní výdaje ve výši 288 tisíc korun.

Akce společného zájmu (Městské informační centrum, SITOUR panorama, běžecké trasy) byly sníženy rozpočtovou změnou z důvodu vrácení příspěvku na vysílání informační televize SITOUR panorama. Příspěvek na běžecké tratě se nevyčerpal zcela, protože začátek zimní sezony 2013/2014 byl velmi teplý. Prováděla se jen údržba a prořezávky tras. Zbylé finanční zdroje se přesunou pro potřeby příštího období. Na položce **5901 – Rezerva** je zachycena rezerva hospodaření ve výši 671 tisíc korun a je určena pro další dofinancování investičních i neinvestičních akcí v příštím období.

Tabulka č. 4.11 Plnění výdajů MRJ v roce 2013 v Kč

Paragraf	položka	Text	SR	Upravený rozpočet	skutečnost
3419	5212	Tomáš Horčíčka	50 000,00	50 000,00	50 000,00
3429	5139	Turistické materiály	600 000,00	416000,00	414 585,00
		Celkem	650 000,00	466 000,00	464 585,00
6171	51...52..	Provozní výdaje celkem	324 000,00	334 000,00	287 911,10
		Akce společného zájmu			
3419	5221	Jeseník MIC	340 000,00	340 000,00	340 000,00
3419	5321	Jeseník SITOUR	113 000,00	58 080,00	58 080,00
3419	5221	SCR ⁴² - běžecké trasy	201 815,00	120 000,00	116 784,50
		Celkem	654 815,00	518 080,00	514 864,50
6310	5163	Bankovní poplatky		4 450,00	4 433,60
6409	5901	Rezerva	640 560,00	670 980,07	
6330	5345	Převod z rozpočtových účtů			7 222,57
		Výdaje po konsolidaci	2 269 375,00	1 993 510,07	1 271 794,20

Zdroj: vlastní zpracování autorky, Výkaz Fin 1-12 2013

4.2.5 Schválený rozpočet MRJ na rok 2014

Rozpočet MRJ na rok 2014 vychází z výsledků hospodaření minulého roku. Byl schválen SR MRJ dne 26. 11. 2013 v celkovém objemu 2.355 tisíc korun jak je uvedeno v tabulce č. 4.12.

Tabulka č. 4.12 Schválený rozpočet MRJ na rok 2014 v Kč - Příjmy

Paragraf	Příjmy MRJ		Počet obyvatel	Schválený rozpočet
	položka	Text		
	4116	Projekt cyklistika		265 200,00
		Základní příspěvek	40,-/obyv.	
	4121	Bělá pod Pradědem	1 819	72 760,00
	4121	Česká Ves	2 484	99 360,00
	4121	Lipová-lázně	2 362	94 480,00
	4121	Ostružná	171	6 840,00
	4121	Jeseník	11 711	468 440,00
		Celkem	18 547	741 880,00
		Akce společného zájmu	33,-/obyv.	zaokrouhleno
	4121	Bělá pod Pradědem	1 819	60 027,00
	4121	Česká Ves	2 484	81 972,00
	4121	Lipová-lázně	2 362	77 946,00
	4121	Ostružná	171	5 643,00
	4121	Jeseník	11 711	386 463,00
		Celkem	18 547	612 051,00
6310	2141	Příjmy z úroků BÚ		1 000,00
		Příjmy celkem		1 620 131,00
Financování	8115	Zapojení zůstatku z minulého roku		735 000,00
		Celkové příjmy s financováním		2 355 131,00

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

⁴²Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu: O nás. [online]. [cit. 12. 11. 2013]. Dostupné z: <http://www.navstivtejeseniky.cz/o-nas/jeseniky-sdruzeni-cestovniho-ruchu-128>

Příjmy se skládají z příspěvků na provoz a z příspěvků na akce společného zájmu. Tyto příspěvky se rozpočítávají podle počtu obyvatel. **Základní příspěvek** činí 40 Kč na obyvatele a v roce 2014 je rozpočtován v celkové výši 741 tisíc korun. **Příspěvek na akce společného zájmu** je 33 Kč na obyvatele o celkovém objemu 612 tisíc korun. Na akce společného zájmu bude mikroregion přispívat celkovou částkou 600 tisíc korun (tabulka č. 4.13). Dalším významným příjmem je již zmíněná dotace z Euroregionu Praděd. Na položce **8115 – financování** je zapojen zůstatek finančních prostředků z minulého roku 2013.

Výdaje jsou rozpočtovány podle standardních potřeb. Opět se bude finančně přispívat lyžaři Jiřímu Horčíčkovi na jeho sportovní aktivity. Provozní výdaje jsou povýšeny o pracovní cestu zastupitelů členských obcí ve výši 250 tisíc korun do oblasti s podobnými aktivitami v cestovním ruchu v Rakousku.

Tabulka č. 4.13 *Schválený rozpočet MRJ na rok 2014 v Kč - Výdaje*

Výdaje MRJ			
Par.	položka	Text	SR
3419	5212	Lyžař Horčíčka J. příspěvek	50 000,00
		Provozní výdaje	
6171	5169	pracovní cesta SR MRJ	250 000,00
6171	5169	služby položky 5021 - 5299	324 000,00
		Akce společného zájmu	
6171	5221	Jeseník MIC	340 000,00
6171	5321	Jeseník SITOUR	60 000,00
6171	5221	JSH - běžecké tratě	200 000,00
		Ostatní výdaje	
6310	5163	Bankovní poplatky	4 000,00
6409	5901	Rezerva na dofinancování akcí	877 131,00
		Výdaje po konsolidaci	2 355 131,00

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Nezanedbatelná částka je na položce **5901-Rezerva** ve výši **877 tisíc korun**. Jsou to prostředky na dofinancování různých akcí investičních nebo neinvestičních

4.2.6 Budoucnost Mikroregionu Jesenícko

V lednu 2014 odstoupilo Město Jeseník od klíčového projektu – Regionální **aquapark Jeseník** – od realizace s již schválenou dotací 80 milionů korun z ROP Střední Morava. Hlavním důvodem byla **nemožnost zajištění vlastních prostředků**

na financování projektu. Banky odmítly poskytnout úvěr pro financování. Nyní stojí mikroregion před závažným problémem, jak využít přislíbenou dotaci z ROP Střední Morava podle Integrovaného plánu rozvoje území (IPRÚ) pro Mikroregion Jesenicko.

Integrovaný plán rozvoje území (IPRÚ) Mikroregionu Jesenicko se rozumí soubor vzájemně obsahově a časově provázaných projektů, které směřují k **rozvoji cestovního ruchu v daném území**⁴³. Původní Integrovaný plán rozvoje území Jesenicko byl zpracován předkladatelem **Jeseníky-sdružení cestovního ruchu** v roce 2008 a schválen Výborem Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava dne 25. 6. 2008 (tabulka č. 4.14). V roce 2011 bylo přistoupeno k aktualizaci dokumentu IPRÚ Jesenicko, který se po schválení stal výchozím podkladem pro směřování podpory z podoblasti **podpory 3.1.1** a podoblasti **podpory 3.3.1** ROP Střední Morava.

Územní vymezení IPRÚ se týkalo Mikroregionu Jesenicko (Jeseník, Bělá pod Pradědem, Česká Ves, Lipová – lázně, Ostružná) a to jako **místo realizace a taktéž místo dopadu**.

Tabulka č. 4.14 Rekapitulace čerpání schválených aktivit IPRÚ Jesenicko

Podoblast podpory	Název aktivity	Výše dotace	Objem schválených projektů	Zůstatek alokace
3.1.1	A-Vodní plocha	90 milionů Kč	0	90 milionů Kč
	B-Infrastruktura pro turistiku	10 milionů Kč	9,81 milionů Kč	195 tisíc Kč
3.3.1	Hromadná ubytovací zařízení, sportovní infrastruktura	130 milionů Kč	94,01 milionů Kč	35,99 milionů Kč

Zdroj: <http://www.rr-strednimorava.cz/rop-sm/ipru-a-iprm>

Mikroregion Jesenicko, jako hlavní aktivitu v podoblasti podpory **3.1.1A**, schválil vybudování **Aquacentra ve městě Jeseníku**. Na společném jednání na Žermanické přehradě byl tento projekt vybrán jako **prioritní pro celý Mikroregion Jesenicko** s tím, že jeho dopad na rozvoj cestovního ruchu na Jesenicku bude zásadní. Ostatní obce MRJ se vzdaly svých projektů ve prospěch jednoho významného.

⁴³ ROP Střední Morava: IPRÚ a IPRM. [online]. [cit. 3. 1. 2014]. Dostupné z: http://www.rr-strednimorava.cz/uploads/rr/IPRU_IPRM/IPRU_Jesenicko_vyrovnaní_s_P RIP_J_CSR_20_6_2011_final_prijmutim_pripominek.pdf

V podoblasti podpory **3.1.1 B** bylo realizováno Běžecké lyžování v Jeseníkách – oblast Jesenicko a společný projekt Mikroregionu Jesenicko-Jedťe s dětmi na piknik. V roce 2011 bylo přistoupeno k aktualizaci dokumentu **IPRÚ Jesenicko**. Zaměření aktualizace odráželo požadavek přispět k naplnění cílů ROP Střední Morava, která jsou definována pro oblast podpory 3.1 Integrovaný rozvoj cestovního ruchu: *„Cílem je v rámci komplexního a integrovaného přístupu ve vybraném území koncentrovat se v těchto lokalitách na rozvoj klíčových aktivit a využít potenciál, který zvýší atraktivitu území pro cestovní ruch a přispěje ke zvýšení jeho návštěvnosti, k rozvoji podnikání, zvýšení privátních investic a tvorbě či udržení pracovních míst. Podpora bude zaměřena na rozvoj odpovídajících forem a aktivit cestovního ruchu s důrazem na celoroční zvýšení návštěvnosti“*⁴⁴. Společným cílem všech investic byl viditelný přínos ke zvýšení **návštěvnosti území**. Významným hlediskem při zpracování zaměření IPRÚ Jesenicko bylo zohlednění významnosti cestovního ruchu pro hospodářství a zaměstnanost v území, ve kterém **sektor cestovního ruchu představuje významný zdroj příjmů a zaměstnanosti**. Příjmy z cestovního ruchu v celé řadě obcí, ale i městě Jeseníku představuje významné příjmy v rámci jednotlivých hospodářských sektorů. Aktualizace proto vycházela z této skutečnosti a vedla ke stanovení a přijetí strategie, která kladla důraz na využití přírodního i kulturního potenciálu cestovního ruchu v území, tj. lázeňství, kapacity ubytování zejména v soukromí a přírodní atraktivita na celém území. Šlo o využití potenciálu přirozených turistických center (Jeseník, Lázně Lipová), zimních center (Ramzová, Petříkov u Branné, Bělá pod Pradědem) a jejich návaznost na přirozené vazby na potenciál pobytové a venkovské turistiky, cyklo a pěší turistiky na území Jeseníků.⁴⁵

Počátkem ledna 2014 se uskutečnilo jednání zástupců obcí území Mikroregionu Jesenicko k problematice další realizace IPRÚ v závěru programovacího období 2007 – 2013. Dne 10. 1. 2014 byla vyhlášena nová výzva na předkládání

⁴⁴ROP Střední Morava: ROP SM. [online]. [cit. 3. 11. 2013]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/rop-sm/ipru-a-iprm>

⁴⁵ROP Střední Morava: IPRÚ a IPRM. [online]. [cit. 3. 1. 2014]. Dostupné z: http://www.rr-strednimorava.cz/uploads/rr/IPRU_IPRM/IPRU_Jesenicko_vyrovnavani_s_PRIP_J_CSR_20_6_2011_final_prijmutim_pripominek.pdf

projektových námětů, kdy cílem výzvy bylo především získat informace o možnosti čerpání **nevyčerpaných prostředků** z akce **Regionální aqvapark Jeseník**.

Sběr projektových námětů byl ukončen dne 23. 1. 2014 a následně byla administrátorem IPRÚ, Sdružením cestovního ruchu Jeseníky, schválena 2. Aktualizace IPRÚ Jesenícko, která vycházela z projektových námětů. Dne 7. 2. 2014 bude vyhlášena poslední výzva na projekty v 3.1.1. Termín ukončení realizace, včetně vyúčtování projektů byl stanoven na **31. 12. 2015. Po tomto termínu již nebude možné peníze na projekty čerpat a mikroregion tak přijde o cílenou částku na investice.** Proto zástupci obcí MRJ připravují projektové záměry, které by byli schopni v určeném čase realizovat. Jsou to například:

1. **Aktivní Jesenícko letní část** – jedná se o venkovní posilovací stroje v obcích Mikroregionu – v každé obci MRJ bude vytipováno místo, kam se umístí venkovní cvičící stroje v počtu cca 5 – 6 kusů, turisté budou mít možnost při procházce lokalitou tyto stroje využít a zacvičit si, tím zlepšit svoji kondici.
2. **Aktivní Jesenícko zimní část** – prodloužení údržby běžeckých stop v MRJ. Mikroregion Jesenícko v současné době finančně podporuje údržbu běžeckých tratí od Filipovic až po Petřikov a Smrk. Ročně přispívá částkou cca 200 tisíc korun. V MRJ jsou však místa, kde se údržba běžeckých tras neprovádí, jedná se např. o Bělské louky, nebo prostor za kostelem v Ostružné, popřípadě v lesoparku v Horní Lipové, v trase Hornolipovské 10. Zakoupením nové rolby, či dvou skútrů na údržbu trasy se zvýší kapacita pro novou údržbu tras a jejich rozšíření.
3. **Rozšíření Naučné stezky J. Schrotha** – Od Johanna Schrotha k Vincenzi Priessnitzovi – stávající naučná stezka Johanna Schrotha měří 11 km a je vedena po vrstevnici okolo obce Lipová – lázně. Jedno zastavení je situováno Na Pomezí, odkud je možnost protáhnout stezku až do Priessnitzových léčebných lázní. Vede zde lesní cesta, která propojuje obě místa. Na Pomezí se nachází velmi známé krápníkové jeskyně, hojně navštěvované turistické místo Olomouckého kraje. Zlepšení kvality lesní cesty umožní její plné použití např. pro imobilní návštěvníky. Může zde vést vláčková trasa mezi Jeseníkem a Lipovou. Turisté si budou moci přečíst šest informačních tabulí o Jesenícku a jeho historii.

4. **Informační systém MRJ** – využití mobilních technologií – v současné době většina lidí vlastní moderní mobilní telefony. Cílem je využít tyto prostředky pro lepší informovanost turistů.
5. **Lipovské stezky** – na Jesenicku se staly fenoménem tzv. Rychlebské stezky – singletrackové stezky v lese pro cyklisty⁴⁶. Podobné tratě se budou realizovat v Lipové – lázních pro menší mládež.

To je výčet nejvýznamnějších projektů Mikroregionu Jesenicko. MRJ začal zpracovávat tyto projekty a bude hledat zdroje na dofinancování. To budou zásadní aktivity v následujících dvou letech. Obce mikroregionu budou muset projednat investiční záměry společných projektů, schválit příspěvky na dofinancování, aby se všechny aktivity podařilo v termínu uskutečnit. Bude to těžká cesta, zvláště v období, kdy rok 2014 je rokem volebním, kdy se v některých obcích se změní vedení.

4.3 Shrnutí

Práce analyzuje dva různé, avšak v mnohých znacích podobné svazky obcí na Jesenicku. Jedná se o dobrovolné svazky obcí vzniklé podle zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecné zřízení), které byly založeny za účelem vzájemné spolupráce řešící problematiku života na Jesenicku. Oba svazky mají podobnou organizační strukturu, podobné stanovy, hospodaří podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Sdružení měst a obcí Jesenicka vzniklo jako hlavní koordinátor činností v oblasti infrastruktury, dopravy a dotační politiky. Dále svou činnost rozšířilo o rozvoj partnerství a přeshraniční spolupráci. V neposlední řadě se věnuje koordinaci společné problematiky odpadů a odpadového hospodářství na Jesenicku.

Sdružení měst a obcí Jesenicka, jako větší a starší subjekt, zajišťuje a působí na celém území okresu Jeseník. Řeší neregionální i regionální záležitosti Jesenicka.

⁴⁶Rychlebské stezky: Stezky aktuality. [online]. [cit. 3. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.rychlebskestezky.cz/cs/>

Dopravní dostupnost, ostatní dopravní obslužnost okresu Jeseník, zdravotnictví a nezaměstnanost na Jesenicku. Mezi největší projekty je nutno zařadit výstavbu kompostárny pro celé Jesenicko a s tím spojenou likvidaci biologického odpadu na Jesenicku. Nezanedbatelná role SMOJ je také v budování Česko – polské spolupráce a využívání fondů EU. Stalo se nositelem grantů a dotačních titulů pro rozvoj Jesenicka, pořizovatelem strategických rozvojových studií a podporovatelem kulturního a sportovního života regionu.

Mikroregion Jesenicko je územně menší a mladší správní jednotka, která se nejvíce zaměřuje na rozvoj a podporu sektoru cestovního ruchu – sektoru, který je pro Mikroregion Jesenicko nejvýznamnější. Jeho rozvoj může mít vliv na zlepšení hospodářství v jižní části okresu Jeseník (podhorská část Jesenicka). Z pohledu finančních toků je Mikroregion Jesenicko menší účetní jednotkou než SMOJ. Logicky je to dáno jeho posláním a množstvím řešených projektů. Oba subjekty v postavení dobrovolných svazků obcí však daleko účinněji dosahují pozitivních výsledků, než kdyby stejnou problematiku řešily obce samostatně. Tím se také šetří finanční prostředky jednotlivých obcí.

5 Závěr

Dobrovolné svazky obcí jsou nejvyužívanější formou spolupráce obcí v České republice. Jsou zakládány za účelem realizace významných regionálních projektů. Evropská Unie velmi významně tyto projekty podporuje, proto je výhodné vytvářet svazky s jinými obcemi.

Hlavním cílem práce bylo zhodnocení rozpočtového procesu dobrovolných svazků obcí **Sdružení měst a obcí Jesenicka a Mikroregionu Jesenicko** v letech 2008 – 2013. Dílčím cílem byla analýza potenciálu svazků a předpoklady jejich dalšího směřování a rozvoje. Dobrovolné svazky obcí představují specifickou formu územního samosprávného celku. DSO vzniká za účelem ochrany a prosazování společných zájmů obcí. To se týká obou jmenovaných svazků Sdružení měst a obcí Jesenicka a Mikroregionu Jesenicka.

Druhým dílčím cílem bylo vymezení fungování rozpočtů územních samosprávních celků a svazků obcí, jejich úlohu v soustavě rozpočtů a uvedení jednotlivých prvků rozpočtového procesu ve svazku obcí.

Sdružení měst a obcí Jesenicko nebo Mikroregion Jesenicko, má pevnější postavení při vyjednávání s jinými subjekty, ať už veřejnoprávními nebo podnikatelskými. DSO mají větší důvěryhodnost, a pokud jsou zpracovány Strategie rozvoje pro DSO, nepůsobí na ně turbulence vyvolané změnou osob, např. při volbách, které jsou pravidelně každé čtyři roky.

Výsledkem této diplomové práce by měl být návod nejen pro nově zvolené zastupitelstvo, ale i pro širokou veřejnost, jak pracovat s rozpočtem svazku obcí a jak dosáhnout maximální hospodárnosti při nakládání s rozpočtovými prostředky. Praktickým aspektem diplomové práce je analýza rozpočtů dobrovolných svazků obcí na dvou různých úrovních v jesenickém regionu. Ukazuje také, jak důležitým článkem veřejných rozpočtů dobrovolný svazek obcí je a jakou má roli ve spolupráci obcí v rámci různých regionů.

Vzhledem k tomu, že se v současné době připravuje nové programovací období Evropské unie roky 2014 až 2020, bude možné čerpat dotační prostředky na společné projekty. Týkat se budou nejenom obcí a měst, ale budou mít vliv na větší celky, což jsou v tomto případě mikroregiony, nebo dokonce celý prostor území vymezený SMOJ.

Pro jednodušší čerpání finančních prostředků z EU by bylo vhodné vytvořit regionální (mikroregionální) fond, ze kterého by bylo možné kofinancovat společné projekty. Spojením vlastních finančních zdrojů pak může DSO realizovat daleko významnější projekty než v minulosti. Může se dopředu na nové výzvy připravit. Je také nutné aktualizovat již vytvořenou Strategie rozvoje Mikroregionu Jesenicka a přizpůsobit ji současným potřebám obyvatelstvu na Jesenicku.

O diplomovou práci projevili zájem starostové z Jesenicka a také představitelé příspěvkových organizací a neziskových organizací Jesenicka. Práce jim umožní lépe pochopit úlohu a postavení dobrovolných svazků obcí Jesenicka (SMOJ, MRJ) v systému veřejné správy České republiky. Seznámí je s vývojem a posláním obou DSO za dobu své existence na Jesenicku.

Seznam použité literatury

ČERVENKA, Miroslav. *Soustava veřejných rozpočtů*. Vyd. 1. Praha: Leges, 2009, 205 s. Student. ISBN 978-808-7212-110.

GROSPÍČ, Jiří, Tomáš LOUDA a Lenka VOSTRÁ. *Územní samospráva v České republice a Evropě: sborník příspěvků z mezinárodní konference Územní samospráva v České republice a v Evropě--její problémy a perspektivy v XXI. století": Třešť, 21.-22.11.2006*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007, 423 p. ISBN 80-738-0028-4.

GROSPÍČ, Jiří. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 5. rozš. vyd. (ve Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk 2. rozš. vyd.). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 455 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3800-864.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. *Veřejné finance*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.

KINŠT, Jan a Jiří PAROUBEK. *Rozpočtová skladba v roce ... a praktické příklady: publikace pro pracovníky orgánů státní správy, obcí, krajů a jejich organizačních složek*. Olomouc: ANAG, 2006-, sv. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-486-6.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 632 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-3637-2.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu 2010*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 335 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-3343-2.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 485 s. ISBN 978-807-3579-364.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

PASEKOVÁ, Marie. *Účetní výkazy v praxi*. 1. vyd. Praha: Kernberg, 2007, 210 s. Praxe (Kernberg). ISBN 978-80-903962-6-5.

PŘIBYLOVÁ, Zdeňka. *Účetní souvztažnosti a výkazy obcí, měst, dobrovolných svazků obcí a krajů*. 2. vyd. Rožďalovice: REVOS-L, 2008, 208 s. ISBN 978-80-903160-6-5.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2012 pro ÚSC a jimi zřizované příspěvkové organizace*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, 2012, 710 s. ISBN 978-80-260-2780-5.

Seznam webových zdrojů

Czeschinvest: veřejná podpora. [online]. [cit. 2. 12. 2013]. Dostupné z:

<http://www.czechinvest.org/verejna-podpora>

EAgri Venkov: Venkov > Místní akční skupiny > LEADER ČR 2004 – 2008. [online].

[cit. 3.11.2013]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/leader-cr/>

Europraded: programy. [online]. [cit. 2. 12. 2013]. Dostupné z:

<http://www.europraded.cz/index.php?show=obdobi-2007-2013>

Jesenická rozvojová o.p.s.: Jesenická rozvojová se představuje ... [online]. [cit.

3.12.2013]. Dostupné z: <http://www.jesenicko.eu/jesenick%C3%A1-rozvojov%C3%A1-se-p%C5%99edstavuje>

Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu: O nás. [online]. [cit. 12. 11. 2013]. Dostupné z:

<http://www.navstivtejeseniky.cz/o-nas/jeseniky-sdruzeni-cestovniho-ruchu-128>

Krajský úřad Jihomoravského kraje. *Rozpočtový proces obcí a dobrovolných svazků obcí a Jihomoravském kraji*. In Odbor ekonomický, odd. financování obcí. *Rozpočtový proces obcí a dobrovolných svazků obcí v Jihomoravském kraji* [online]. 1. Brno : [s.n.], 2009, Březen 2009 [cit. 2013-10-22]. Dostupné z WWW: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=102724&TypeID=2>

Město Zlaté Hory: Titulní stránka > KULTURA, TURISTIKA, SPORT A VOLNÝ ČAS > Rýžování zlata. [online]. [cit. 3. 11. 2013]. Dostupné z:

<http://www.zlatehory.cz/souteze-v-ryzovani-zlata-o-zlatou-panev-starosty-mesta/d-308492/p1=36186>

Mikroregion Jesenicko: Dokumenty. [online]. [cit. 3. 12. 2013]. Dostupné z:

<http://www.jesenicko.org/dokumenty>

Obec Loučná nad Desnou: Pradědovy večerníčky. [online]. MF Dnes (Střední Morava),

26. 2. 2011 [cit. 12. 11. 2013]. Dostupné z: <http://www.loucna-nad-desnou.cz/617-pradedovy-vecernicky>

ROP Střední Morava: IPRÚ a IPRM. [online]. [cit. 3.1.2014]. Dostupné z:

http://www.rr-strednimorava.cz/uploads/rr/IPRU_IPRM/IPRU_Jesenicko_vyrovnaní_s_PRIP_J_CSR_20_6_2011_final_prijmutim_pripominek.pdf

ROP Střední Morava: Regionální rada. [online]. [cit. 3. 1. 2014]. Dostupné z:

<http://www.rr-strednimorava.cz/>

ROP Střední Morava: ROP SM. [online]. [cit. 3. 11. 2013]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/rop-sm/ipru-a-iprm>

Rychlebské stezky: Stezky aktuality. [online]. [cit. 3. 12. 2013]. Dostupné z:

<http://www.rychlebskestezky.cz/cs/>

Strukturální fondy: Fondy EU > Operační programy 2007 - 2013. [online]. [cit. 3.12.2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-CR-Polsko>

Strukturální fondy: Fondy EU > Operační programy 2007 – 2013 > Tematické operační programy > OP Lidské zdroje a zaměstnanost. [online]. [cit. 13. 11. 2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>

Další zdroje

Sdružení měst a obcí Jesenicka ve spolupráci s Jesenickou rozvojovou o.p.s. a Powiatem Nyskim 2010

Stanovy Sdružení měst a obcí Jesenicka

Stanovy Mikroregionu Jesenicko

Výkazy Fin MRJ za rok 2009–2013

Výkazy Fin SMOJ za rok 2009–2013

Závěrečný účet MRJ za rok 2013

Závěrečný účet SMOJ za rok 2013

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí

Moderní obec. Praha: Economia, a.s, 2012, roč. 2012, č. 12. ISSN 1211–0507, s. 36

Seznamy obrázků, schémat, tabulek, grafů a fotografií

Seznam obrázků

Obrázek č. 3.1 <i>Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem</i>	27
Obrázek č. 4.1 <i>Mikroregiony okresu Jeseník</i>	34
Obrázek č. 4.2 <i>Titulní strana na stezkách bez hranic v českém a polském jazyce</i>	46

Seznam schémat

Schéma 3.1 <i>Organizace veřejné správy</i>	12
Schéma 3.2 <i>Soustava veřejných rozpočtů ČR</i>	14
Schéma 3.3 <i>Fáze rozpočtového procesu svazku obcí</i>	24

Seznam tabulek

Tabulka č. 3.1 <i>Běžný rozpočet obcí a DSO</i>	27
Tabulka č. 3.2 <i>Kapitálový rozpočet obcí a DSO</i>	28
Tabulka č. 4.1 <i>Dotace v letech 2001 – 2013 v tis</i>	39
Tabulka č. 4.2 <i>Propočet projektu</i>	41
Tabulka č. 4.3 <i>Technologická zařízení</i>	42
Tabulka č. 4.4 <i>Podpora kultury SMOJ v letech 2009 – 2013 v Kč</i>	45
Tabulka č. 4.5 <i>Plnění příjmů v roce 2013 v tis</i>	49
Tabulka č. 4.6 <i>Čerpání výdajů SMOJ v roce 2013 v tis</i>	50
Tabulka č. 4.7 <i>Schválený rozpočet SMOJ na rok 2014 v tis</i>	51
Tabulka č. 4.8 <i>Výdaje a projekty v letech 2010–2013 v Kč</i>	56
Tabulka č. 4.9 <i>Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích MRJ</i>	61
Tabulka č. 4.10 <i>Plnění příjmů MRJ v roce 2013 Kč</i>	62
Tabulka č. 4.11 <i>Plnění výdajů MRJ v roce 2013 v Kč</i>	64
Tabulka č. 4.12 <i>Schválený rozpočet MRJ na rok 2014 v Kč Příjmy</i>	64
Tabulka č. 4.13 <i>Schválený rozpočet MRJ na rok 2014 v Kč Výdaje</i>	65
Tabulka č. 4.14 <i>Rekapitulace čerpání schválených aktivit IPRÚ Jesenícko</i>	66

Seznam grafů

Graf č. 4.1 <i>Náklady SMOJ na dopravní obslužnost v letech 2001–2013 v tis</i> ...	43
Graf č. 4.2 <i>Porovnání denní velikosti města a salda mobility obyvatelstva za roky 2001 – 2011</i>	44
Graf č. 4.3 <i>Porovnání nákladů a rezervy v letech 2009 a 2013</i>	58
Graf č. 4.4 <i>Vývoj počtu obyvatel MRJ v letech 2008–2013</i>	62

Seznam příloh

Příloha č. 1 Dohoda o akcích společného zájmu MRJ na rok 2013.....	78
Příloha č. 7 Jesenické pohádky.....	82
Příloha č. 8 Technika z projektu Biokompostárny.....	83
Příloha č. 9 Mapa cyklotras z projektu Na stezkách bez hranic.....	84

Příloha č. 1 Dohoda o akcích společného zájmu MRJ na rok 2013

Mikroregion Jesenicko
Masarykovo nám. 1/167
790 01 Jeseník

DOHODA

o poskytnutí příspěvků na realizaci akcí společného zájmu obcí sdružených v dobrovolném svazku obcí Mikroregion Jesenicko v r. 2013

I. Účastníci dohody

1. Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Jesenicko

Se sídlem: Masarykovo náměstí 1/167, 790 01 Jeseník
Zastoupený: Miroslavem Kružikem předsedou Správní rady MRJ a Ing. Marií Fomiczewovou místopředsedkyní Správní rady MRJ.
IČO: 70970670
Bankovní spojení: KB a.s. expozitura Jeseník, č.ú. 86-7689690217/0100
(dále jen MRJ)

2. Město Jeseník

Se sídlem: Masarykovo náměstí 1/167, 790 27 Jeseník
Zastoupené: Ing. Marií Fomiczewovou, starostkou města
IČO: 00302724
Bankovní spojení: KB a.s., expozitura Jeseník, č.ú. 9005-1520-841/0100
(dále jen Město Jeseník)

3. Obec Lipová – lázně

Se sídlem: Lipová-lázně 396, 790 61 Lipová – lázně
Zastoupená: Ing. Lubomírem Žmolíkem, starostou obce
IČO: 00302929
Bankovní spojení: 5953600227/0100
(dále jen Obec Lipová – lázně)

4. Bělá pod Pradědem

Se sídlem: Domašov 381, 790 85 Bělá pod Pradědem
Zastoupená Miroslavem Kružikem, starostou obce
IČO: 00302333
Bankovní spojení: KB a.s., exp. Jeseník, č.ú.: 8626-841/0100
(dále jen Obec Bělá pod Pradědem)

e-mail: mrj@jesenicko.eu www.jesenicko.org IČ: 70970670 Bankovní spojení: 867689690217/0100

Mikroregion Jesenicko
Masarykovo nám. 1/167
790 01 Jeseník

5. Obec Česká Ves

Se sídlem: Jánského 341, 790 81 Česká Ves
Zastoupená: Ing. Petrem Mudrou, starostou obce
IČO: 00636037
Bankovní spojení: ČS a.s. Jeseník, č.ú.: 27- 1905668309/0800
(dále jen *Obec Česká Ves*)

6. Obec Ostružná

Se sídlem: Ostružná 135, 788 25 Branná
Zastoupená: paní Miroslavou Bendekovou, starostkou obce
IČO: 00636096
Bankovní spojení: KB a.s. Šumperk, č.ú.: 20828-841/0100
(dále jen *Obec Ostružná*)

7. Jeseníky – Severní hřeben, o.s.

Se sídlem: Lipová-lázně 173/36, 790 61 Lipová-lázně
Zastoupená: Ing. Josefem Sekulou, předsedou
IČO: 27043941
Bankovní spojení: ,č.ú.: 210942784/0300
(dále jen *Jeseníky – Severní hřeben*)

II. Předmětem dohody

1. Obce, uvedené v čl. I., odst. 2.-6. (dále jen „obce“) se touto dohodou zavazují:

- a) poskytnout ze svého rozpočtu do rozpočtu MRJ finanční příspěvky na financování aktivit, realizovaných členskými obcemi MRJ ve společném zájmu, v částkách uvedených v příloze, která je nedílnou součástí této dohody,
- b) příspěvky podle čl. II, odst. 1, písm. a) převést na bankovní účet MRJ, uvedený v čl. I. této dohody nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy tato dohoda nabude účinnosti.

2. MRJ se touto dohodou zavazuje:

- a) poskytnout Městu Jeseník na částečnou úhradu nákladů na provoz informačního centra v Jeseníku v r. 2013 příspěvek ve výši 340 000,-- Kč,
- b) poskytnout Městu Jeseník na částečnou úhradu nákladů na prezentaci regionu Jeseník v programu Panorama v České televizi, zprostředkovanou společností SITOUR Česká republika s.r.o., Hamříkova 29, Praha 5 v r. 2013 příspěvek ve výši 58 080,-- Kč,
- c) poskytnout Jeseníky – Severní hřeben, o.s. na částečnou úhradu údržby běžeckých stezek na území MRJ v roce 2013 příspěvek ve výši 200 000,--Kč,

- d) příspěvky podle čl. II, odst. 2, písm. a) až e) této dohody převést na bankovní účty příslušných organizací, uvedené v čl. I. této dohody nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy budou připsány na účet MRJ,
- e) použití příspěvků, přijatých do rozpočtu MRJ podle čl. II, odst. 1 této dohody vyúčtovat a písemně doložit zastupitelstvům obcí, které jsou účastníky této dohody, nejpozději do 31.12.2013.
- f) vrátit v téže lhůtě na bankovní účty obcí jimi poskytnuté příspěvky nebo jejich části, které byly použity v rozporu s podmínkami, uvedenými v této dohodě anebo jejichž použití nebylo ve sjednané lhůtě řádně doloženo.

3. Město Jeseník a Jeseníky – Severní hřeben, o.s. ruchu se zavazují:

- a) příspěvky, přijaté v rozpočtu MRJ podle čl. II, odst. 2, písm. a) až e) této dohody, použít výhradně na účely uvedené v čl. II, odst. 2, písm. a) až e) této dohody,
- b) použití příspěvků, poskytnutých podle čl. II, odst. 2 písm. a) až e) této dohody vyúčtovat a písemně doložit MRJ nejpozději do 30.6. 2014,
- c) vrátit v téže lhůtě na bankovní účet MRJ jím poskytnuté příspěvky nebo jejich části, které byly použity v rozporu s podmínkami, uvedenými v této dohodě anebo jejichž použití nebylo ve sjednané lhůtě řádně doloženo.

4. **MRJ se zavazuje**, že v případě vrácení příspěvků Městem Jeseník a Jeseníky – Severní hřeben, o.s. dle předchozího odstavce na účet MRJ, převede tyto vrácené prostředky bezodkladně zpět obcím, které se podílely ve smyslu čl. II, odst. 1 této dohody na jejich financování.

5. **Zastupitelstva obcí jsou oprávněna** se na žádost MRJ vrácení příspěvků nebo jejich částí podle ustanovení čl. II, odst. 2, písm. h) a čl. II, odst. 4 této dohody vzdát a schválit změnu účelu nebo lhůty použití příspěvků. V takovém případě se příslušná usnesení zastupitelstev stávají přílohou a nedílnou součástí této dohody a plnění jejich obsahu má přednost před splněním závazků, uvedených v čl. II, odst. 2, písm. h) a čl. II, odst. 4 této dohody.

III. Závěrečná ustanovení

- 1. Podepsaní zástupci všech účastníků této dohody prohlašují, že jsou osobami oprávněnými k podpisu této dohody a s obsahem dohody se seznámili a v plném rozsahu s ním souhlasí.
- 2. Tato dohoda se vyhotovuje v 7-mi vyhotoveních, z nichž každý z účastníků, uvedených v čl. I této dohody, obdrží po jednom.
- 3. Tato dohoda nabývá platnosti dnem, kdy bude podepsána posledním ze všech 7-mi účastníků, účinnosti pro každého účastníka dnem, kdy mu bude doručeno platné vyhotovení této dohody.
- 4. Doručení platných vyhotovení této dohody všem účastníkům se zavazuje zajistit MRJ neprodleně po dni, kdy tato dohoda nabude platnosti.

Mikroregion Jesenicko
Masarykovo nám. 1/167
790 01 Jeseník

mrj

Přílohy:

Příloha č. 1 k dohodě o poskytnutí příspěvku na realizaci akcí společného zájmu obcí sdružených v dobrovolném svazku obcí Mikroregion Jesenicko v r. 2013

Podpisy účastníků:

MIKROREGION JESENICKO
Masarykovo nám. 1/167, Jeseník
IČO: 70970670, tel.: 584 498 474

V Jeseníku dne 5.2.2013

Miroslav Kružík
předseda Správní rady MRJ

V Jeseníku dne 5.2.2013

Ing. Marie Fomiczewová
starostka města Jeseník

V Lipové lázních dne 27.1.2013

Ing. Lubomír Žmolík
starosta obce Lipová – lázně

V Domašově dne 5.2.2013

Miroslav Kružík
starosta obce Bělá pod Pradědem

V České Vsi dne 5.2.2013

Ing. Petr Mudra
starosta obce Česká Ves

Příloha č. 2 Jesenické pohádky

Pavel Linhart a Nina Divišková při natáčení
Foto: Česká televize

Hlavní roli ve Večerníčku *Venušánkovy příběhy ze Země děda Praděda* má lesní skřítek Venušánek, který vzpomíná, co se mu přihodilo za jeho mládí. Starého Venušánka hraje Nina Divišková, mladého Venušánka Lucie Pechová. Večerníček vznikl na motivy Jesenických pohádek a pověstí Miroslava Kubíčka. V jednotlivých příbězích, dlouhých sedm až deset minut, Venušánek například zachraňuje mladé dívky odsouzené za čarodějnictví nebo pomáhá severským skřítkům Trolům, kteří se do Jeseníků zatoulají ze Švédska při útěku před zlou čarodějnici. A když si Venušánek neví rady, zavolá na pomoc děda Praděda. Toho ve večerníčkovém seriálu ztvárnil herec Jan Kačer. Příběh režíroval Pavel Linhart, který do jednotlivých rolí obsadil jak rodáky z Jesenicka, tak známé herce. V dalších rolích si zahráli například Eva Holubová, Bohumil Klepl, Ivana Chýlková, Miroslav Táborský, Martin Dejdar, Vojta Kotek nebo Pavel Kříž.

Třináctidílný Večerníček za sedm milionů korun vznikl na objednávku Sdružení měst a obcí Jesenicka a Mikroregionu Jesenicko. Zájem o jeho vysílání už projevila Česká televize.

Příloha č. 3 Technika z projektu biokompostárny

Na fotografiích jsou stroje a zařízení, které SMOJ v rámci čerpání investiční dotace tento rok realizovala. Bylo proinvestováno 13.190 tisíc korun.

Traktor

drtič

Homogenizér

Síto

Auto s vlekem

překopávač

Tato zařízení budou sloužit jednak ke svozu biologického odpadu na skládku a následně ke zpracování tohoto odpadu přímo na skládce.

Příloha č. 4 Mapa cyklotras z projektu Na stezkách bez hranic

Na stezkách bez hranic

Jesenicko-nyský region

Vidnava

1 Jeseník

2 Olmouchov

3 Nysa

4 Jeseník

Cíl 3/Cel 3
2007-2013

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ / EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO
PŘEKRAČUJEME HRANICE / PRZEKRAČAMY GRANICE

Jesenická
rozvojová
regionální organizace